

**Prognoza oddziaływania
na środowisko
PLANU OGÓLNEGO GMINY PONIEC**

OPRACOWANIE: mgr inż. arch. Monika Pierożyńska-Semenków

DATA: 17.02.2026 r.

Spis treści

1. Zawartość, główne cele projektowanego dokumentu oraz jego powiązania z innymi dokumentami.....	4
1.1. Cele opracowania prognozy oddziaływania na środowisko.....	4
1.2. Cele opracowania prognozy oraz przepisy określające tryb jej sporządzania.....	5
1.3. Charakterystyka ustaleń zawartych w opracowaniu.	5
1.4. Powiązania ustaleń projektu planu z innymi dokumentami.....	6
2. Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy.	7
3. Analiza istniejącego stanu oraz jakości środowiska.....	7
3.1. Położenie geograficzne i ukształtowanie powierzchni.	7
3.2. Warunki hydrogeologiczne.	8
3.3. Tereny i obszary górnicze, surowce mineralne.....	9
3.4. Warunki klimatyczne.	11
3.5. Stosunki wodne (wody powierzchniowe i podziemne).....	13
3.6. Obszary szczególnego zagrożenia powodzią.....	15
3.7. Rośliny	16
3.8. Zwierzęta.....	17
3.9. Na terenie gminy Poniec występują następujące formy ochrony przyrody.....	18
3.10. Jakość powietrza	19
3.11. Klimat akustyczny.....	21
3.12. Gleby	22
3.13. Dziedzictwo kulturowe i dobra materialne	22
4. PLAN OGÓLNY GMINY PONIEC - SYNTEZA.	23
4.1. Cele opracowania projektu Planu Ogólnego Gminy Poniec.	23
4.2. Powiązania Planu ogólnego Gminy Poniec z innymi dokumentami strategicznymi, z uwzględnieniem ich celów ochrony środowiska i wyznaczanych kierunków działań.	25
4.3. Ustalenia projektu Planu Ogólnego.....	34
4.4. Kierunki zmian w strukturze przestrzennej.....	37
4.5. Brak przyjęcia Planu Ogólnego przez Radę Gminy.....	38

4.6. Dokumenty, cele oraz sposoby ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym (Unia Europejska).....	38
4.7. Dokumenty, cele oraz sposoby ochrony środowiska ustanowione na szczeblu krajowym.....	41
5. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE USTALEŃ PLANU NA ŚRODOWISKO	41
5.1. Oddziaływanie na różnorodność środowiska	42
5.2. Oddziaływanie na ludzi.....	43
5.3. Oddziaływanie na rośliny i zwierzęta	45
5.4. Oddziaływanie na wodę.....	45
5.5. Oddziaływanie na powietrze i klimat	46
5.6. Oddziaływanie na krajobraz.....	47
5.7. Oddziaływanie na rzeźbę terenu i podłoże	47
5.8. Oddziaływanie na zabytki i dobra materialne	48
6. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO	49
7. WPŁYW USTALEŃ PLANU OGÓLNEGO NA OBSZARY CHRONIONE	49
8. MONITORING, ANALIZA SKUTKÓW USTALEŃ PROJEKTU PLANU.....	49
9. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE	50
10.STRESZCZNIEM W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	51

1. Zawartość, główne cele projektowanego dokumentu oraz jego powiązania z innymi dokumentami.

1.1. Cele opracowania prognozy oddziaływania na środowisko.

Obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko do projektu planu ogólnego gminy wynika z art. 51 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t. j. Dz.U. 2024 poz. 1112 ze zm.), a sama procedura uchwalenia planu ogólnego wynika z podjęcia Uchwały Nr II/11/2024 Rady Miejskiej w Poniecu z dnia 23 maja 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego gminy Poniec.

Zgodnie z art. 65 ust. 1 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.2023 r. poz. 1688) oraz ustawy z dnia 22 kwietnia 2025 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2024 poz. 527) z dniem 1 lipca 2026 r. obowiązujące studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Poniec zostanie uchylone. Ww. ustawa wprowadza nowy akt planowania przestrzennego w postaci planu ogólnego gminy, który sporządza się w oparciu o wytyczne wynikające z Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów (Dz. U. z 2023 r. poz. 2758) oraz Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 2 maja 2024 r. w sprawie sposobu wyznaczania granic obszaru uzupełnienia zabudowy w planie ogólnym gminy (Dz. U. z 2024 r. poz. 729).

Plan ogólny gminy zgodnie z art. 13b ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U.2023 r. poz. 1688) musi zawierać co najmniej dwa elementy obligatoryjne: określenie stref planistycznych oraz gminnych standardów urbanistycznych. Strefy planistyczne to obszary gminy, które charakteryzują się określonym przeznaczeniem i funkcją, natomiast gminne standardy urbanistyczne to zbiór wytycznych dotyczących m.in. intensywności zabudowy, maksymalnej wysokości zabudowy, minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej, czy też sposobu

i liczby miejsc parkingowych. Standardy te mają na celu zapewnienie spójności i racjonalności zagospodarowania przestrzennego na terenie gminy.

Cele opracowania prognozy oraz przepisy określające tryb jej sporządzania.

Opracowanie prognozy oddziaływania na środowisko wymaga procedura uchwalenia planu ogólnego gminy, której częścią jest niniejsza prognoza.

Podstawowymi przepisami prawnymi określającymi tryb sporządzania prognozy oraz jej zakres są:

- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 ze zm.),
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1130 ze zm.),
- Uchwała nr II/11/2024 Rady Miejskiej w Poniecu z dnia 27 czerwca 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego Gminy Poniec,

Zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w opracowaniu prognozy został uzgodniony na mocy przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. 2024 poz. 1112 ze zm.) z:

- Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Gostyniu opinią sanitarną z dnia 31 grudnia 2024 r. znak: ON-NS.9011.13.14.2024,
- Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Poznaniu pismem z dnia 13.03.2025 r. znak: WPP-III.411.35.2025.AM.1,

1.3. Charakterystyka ustaleń zawartych w opracowaniu.

Niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko sporządzona została dla potrzeb planu ogólnego gminy Poniec. Zgodnie z ustawą o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, prognoza oddziaływania na środowisko obejmuje m.in.:

- aktualny stan środowiska obszaru opracowania oraz jego potencjalne zmiany w wyniku realizacji ustaleń projektowanego dokumentu,

- oddziaływanie na komponenty środowiska przyrodniczego, na krajobraz, mikroklimat, na warunki życia i zdrowia ludzi, przewidywane oddziaływanie na stan powietrza oraz dobra materialne i dobra kultury, zabytki, różnorodność biologiczną,
- wpływ planowanego dokumentu na klimat akustycznym, wraz potencjalnymi zmianami stanu klimatycznego w wyniku realizacji ustaleń projektowanego dokumentu.

1.4. Powiązania ustaleń projektu planu z innymi dokumentami.

- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Poniec Uchwała nr XVIII/157/2020 Rady Miejskiej w Poniecu z dnia 30.09.2019 r.,
- uchwała Nr II/11/2024 Rady Miejskiej w Poniecu w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego gminy Poniec,
- uchwała nr V/70/19 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 25 marca 2019 r. w sprawie Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego- (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2019 r., poz. 4021),
- uchwała nr XXI/391/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 13 lipca 2020 r. w sprawie Programu ochrony powietrza dla strefy wielkopolski (Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego z 2020 r. poz. 5954),
- uchwała nr XVI/287/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 27 stycznia 2020 r. w sprawie przyjęcia „Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku”,
- uchwała nr LI/1000/23 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 27 marca 2023 r. w sprawie uchwalenia Audytu krajobrazowego województwa wielkopolskiego,
- Europejska Konwencja Krajobrazowa sporządzona we Florencji dnia 20 października 2000 r. (Dz.U. z 2006 r. Nr 14, poz.98),
- opracowanie ekofizjograficzne Gminy Poniec,
- Raport o stanie gminy Poniec - 2024 r.,

- rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz.U. z 2023 r. poz. 335),
- mapy zagrożenia powodziowego (MZP), mapy ryzyka powodziowego (MRP),
- <https://baza.pgi.gov.pl/>
- <https://www.wysokosciomierz.pl/>
- <https://smigiel.e-mapa.net/>
- <https://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/?usedesktop=true>
- <https://www.geoportal.gov.pl/>
- <https://isok.gov.pl/hydroportal.html> .

2. Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy.

Metodyka sporządzenia Prognozy planu ogólnego gminy Poniec nawiązuje do klasycznych metod opracowania prognoz w ramach procedur ocen oddziaływani na środowisko, czyli wieloetapowy proces rozpoczynający się zbieraniem danych, analizą środowiska naturalnego, określenia celów środowiskowych oraz przedstawienia najlepszych rozwiązań w kontekście potencjalnego wpływu na środowisko i jego komponenty.

2. Analiza istniejącego stanu oraz jakości środowiska.

2.1. Położenie geograficzne i ukształtowanie powierzchni.

Gmina Poniec - jednostka administracyjna o charakterze miejsko-wiejskim, która jest zlokalizowana w południowo-zachodniej części województwa wielkopolskiego, w powiecie gostyńskim. Obszar ten był częścią ówczesnego województwa leszczyńskiego w latach 1975-1998. Miasto Poniec, które liczy ok. 2,8 tysiąca mieszkańców, jest siedzibą władz gminnych i jest jednocześnie największą miejscowością pod względem liczby ludności.

Terytorium gminy obejmuje łącznie piętnaście sołectw: Bączylas, Czarkowo, Drzewce, Dzięczyzna, Grodzisko, Janiszewo, Łęka Mała, Łęka Wielka, Rokosowo, Sarbinowo,

Szurkowo, Śmiłowo, Waszkowo, Wydawy, Żytowiecko. Oprócz nich, na terenie gminy znajdują się również mniejsze miejscowości pomocnicze i osady.

Gmina graniczy z ośmioma innymi jednostkami samorządu terytorialnego: Krzemieniewo, Rydzyna, Bojanowo, Krobia, Gostyń.

Według informacji z *Banku Danych Lokalnych* w 2024 r. gminę zamieszkiwało 7 428 osób. Z czego 3 672 osoby stanowili mężczyźni, a reszta (3 756 osób) to kobiety. Zdecydowana większość ludności gminy mieszka na wsi.

Przez Gminę Poniec przebiega linia kolejowa nr 14 relacji Łódź Kaliska – Tuplice.

Na terenie gminy zlokalizowane są również przesyłowe elementy sieci wysokiego napięcia i gazu. Obszar Gminy Poniec jest położony na terenie Pojezierza Leszczyńskiego, które jest częścią Niziny Południowowielkopolskiej.

2.2. Warunki hydrogeologiczne.

Gmina Poniec leży na monoklinie przedsudeckiej. Podłoże prekambryjskie zalega tu bardzo głęboko pod platformą paleozoiczną o bardzo dużej miąższości.

Strop mezozoiku występuje na rzędnej 180-220m n.p.m. a utwory tego okresu reprezentowane są przez utwory iłowcowe kajpru i retyku oraz wapienie muszlowego (trias). Kenozoik osiąga miąższość 250-300m.

Trzeciorzęd na omawianym obszarze reprezentowany jest przez utwory oligocenu i miocenu. W rejonie Ponieca miąższość utworów trzeciorzędowych wynosi od 280-330m. Utwory oligoceńskie tworzą osady piaszczysto-mułkowo-ilaste o miąższości 20-45m.

Pozostała część utworów trzeciorzędowych to osady miocenu dolnego środkowego i górnego. Łączna miąższość tej serii waha się od 150-250m. Dolny miocen wykształcony jest w postaci serii ilastej o zmiennej miąższości od 10-45m. Utwory środkowego miocenu to utwory formacji buro węglowej o ok. 100m miąższości, złożone z serii ilasto-mułkowcowej z warstwami piaszczystymi i węgla brunatnego. Sedymentację środkowego miocenu kończy seria piasków drobnoziarnistych o miąższości 10 do 40m. Nad tymi piaskami występuje seria węgla brunatnych od 5 do kilkunastu metrów (średnio 10m.). Sedymentację utworów trzeciorzędowych plioceńskich kończy kompleks iłów pstrych, odznaczających się zmienną miąższością, a ich strop występuje na bardzo różnych

głębokościach - od około 70-80m p. p. t w północno-wschodniej części gminy do zaledwie kilku w rejonie Ponieca (lokalnie nawet do poziomu terenu).

W czwartorzędzie teren ten był zlodowacony. Miąższość osadów czwartorzędowych jest zmienna. Najstarszymi osadami czwartorzędowymi są dwa poziomy glin morenowych, lokalnie piasków, żwirów oraz mułków. Gliny morenowe najstarszego zlodowacenia osiągają miąższość do 30m. Gliny młodszego zlodowacenia południowopolskiego również do 30m. Osadami najstarszego interglacjału są piaski i żwiry oraz mułki o miąższości do 10m występują w lokalnych obniżeniach erozyjnych podłoża. Pozostałością po zlodowaceniu środkowopolskim są grube pokłady glin morenowych rozdzielone lokalnie utworami fluwioglacjalnymi. Osady te budują współczesną wysoczyznę. Z okresu interglacjału emskiego pochodzą osady piasków, żwirów, mułków i lokalnie torfów o miąższości do 20 m, pozostałe w obrębie dolin rzecznych. Zlodowacenie bałtyckie reprezentowane jest przez cykl osadów żwirowo piaszczystych lokalnie z mułkami o miąższości do 20m. Holocen to osady piasków, mułków i torfów budujących tarasy niskie dolin rzecznych o miąższości ok. 8m.

2.3. Tereny i obszary górnicze, surowce mineralne.

Na terenie gminy Poniec spośród kopalin podstawowych udokumentowano złoża piasków i żwirów, surowców ilastych ceramiki budowlanej oraz węgla brunatnego. Na podstawie zasobów Państwowego Instytutu Geologicznego - Państwowego Instytutu Badawczego w granicach administracyjnych gminy Poniec znajdują się następujące tereny i obszary górnicze:

1. Nazwa obszaru górniczego: Dzięczyna II,
Numer w rejestrze: 10-15/5/338
Data ustanowienia: 31.03.2006
Data ważności koncesji: 31.12.2030
Powierzchnia obszaru górniczego [m²]: 17 670
Nazwa złoża: Dzięczyna 2
Numer złoża: 10308

Kopalina: PIASKI i ŻWIRY

2. Nazwa obszaru górniczego: Poniec – Huta III,

Numer w rejestrze: 10-15/6/410ab

Data ustanowienia: 18.03.2004

Data ważności koncesji: 31.12.2032

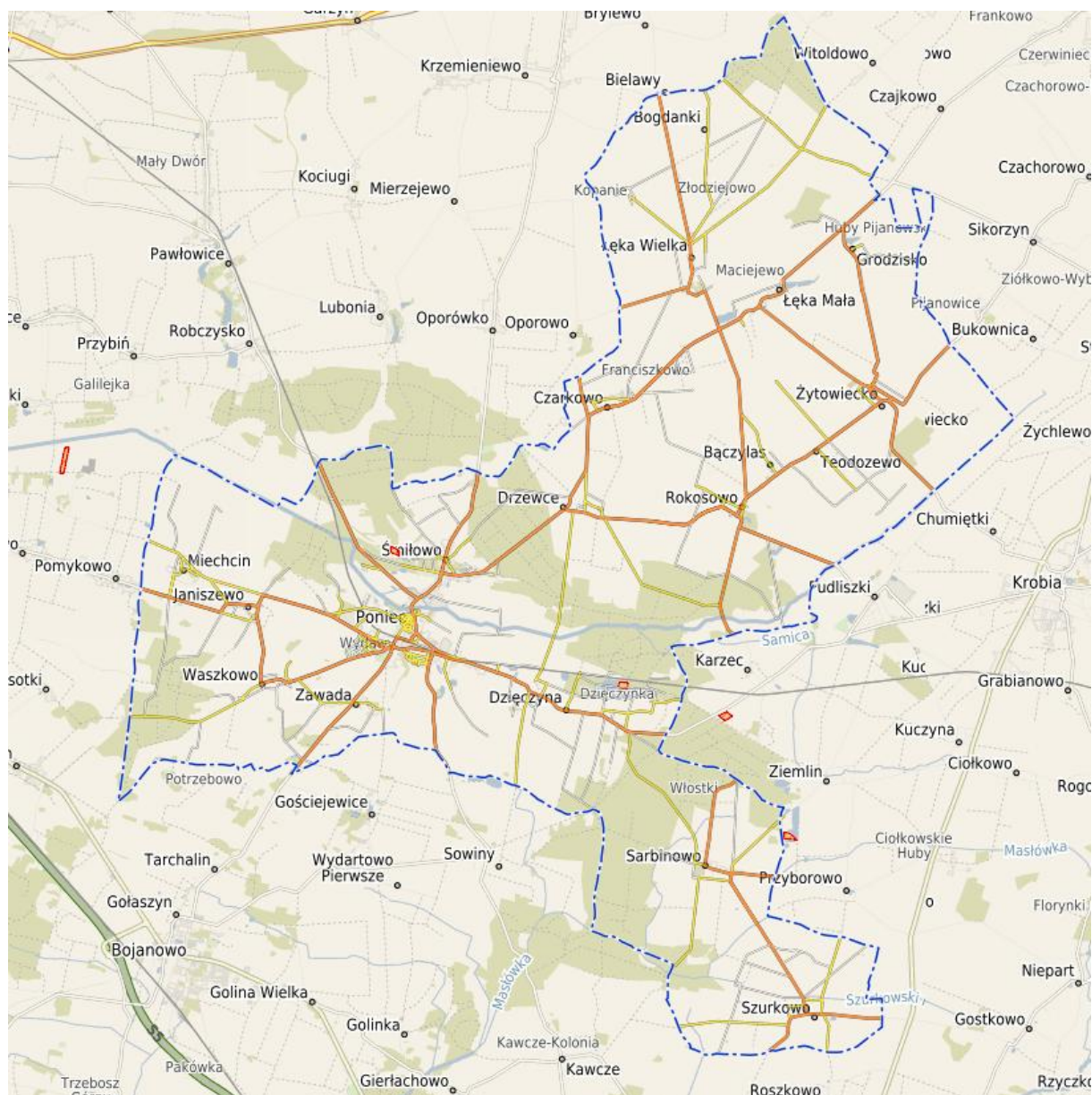
Powierzchnia obszaru górniczego [m²]: 16 752

Nazwa złoża: Poniec - Huta

Numer złoża: 7215

Kopalina: PIASKI i ŻWIRY

Ryc. Tereny i obszary górnicze, surowce mineralne Gminy Poniec.



Źródło: <https://poniec.e-mapa.net/>

2.4. Warunki klimatyczne.

Według regionalizacji W. Okołowicza gmina Poniec leży w obrębie regionu śląsko-wielkopolskiego. Klimat gminy jest umiarkowany o przewadze wpływów oceanicznych związanych z globalną cyrkulacją mas powietrza napływającego z południowego Atlantyku i basenu Morza Śródziemnego. Amplitudy temperatur są mniejsze niż w Polsce, wiosna

wczesna i ciepła, długie lato, zima łagodna i krótka z nietrwałą pokrywą śnieżną (ok. 58 dni). Długość okresu wegetacyjnego wynosi 220 dni.

Średnia miesięczna temperatura powietrza wynosi ok. 8°C do 8,2°C, średnia najcieplejszego miesiąca (lipca) od 17°C do 18,1°C, a średnia temperatura stycznia od (-3) do (-2,8)°C. Wilgotność względna powietrza kształtuje się podobnie jak na obszarze całego kraju; wartości najwyższe notuje się w okresie od października do stycznia (84-88%), minimum przypada na czerwiec i lipiec (72-74%). Jeśli chodzi o zachmurzenie, to najwyższe wartości notuje się również w okresie jesienno-zimowym, a najniższe we wrześniu i czerwcu.

Opady kształtują się nieco poniżej średniej krajowej. Maksimum przypada w maju i sierpniu, a najniższe sumy przypadają na miesiące zimowe (styczeń). Roczna suma opadów wynosi ok. 550 mm. Podobnie jak na terenie całego kraju przeważają wiatry zachodnie. Udział wiatru z sektora zachodniego (NW-SW) wynosi około 50%. Najrzadziej występują wiatry północne i północno-wschodnie (poniżej 15%). Prędkości wiatrów są zróżnicowane, największe charakteryzują wiatry zachodnie, najmniejsze wiatry południowo-wschodnie i wschodnie.

Gminę Poniec charakteryzują zróżnicowane warunki klimatu lokalnego, na którego charakter wpływa między innymi rzeźba terenu, sposób jego użytkowania, obecność wód, charakter szaty roślinnej. Obszary wyniesione charakteryzują się wyrównanymi warunkami termicznymi, równomiernym nasłonecznieniem, małą wilgotnością i korzystną wymianą powietrza. Doliny są miejscami gromadzenia i przemieszczania się mas chłodnego powietrza. Charakteryzują się większą wilgotnością powietrza, niższymi temperaturami minimalnymi, skłonnością do mgieł i inwersji temperatur. Tereny zalesione charakteryzują się dobrymi warunkami termicznymi i wilgotnościowymi o zmniejszonych dobowych wahaniami, nieco gorszymi warunkami solarnymi z uwagi na zacienienie. Są to jednak tereny o powietrzu wzbogaconym w tlen, ozon, olejki eteryczne podnoszące komfort bioklimatyczny.

Omawiane tereny charakteryzuje się dobrymi warunkami termicznymi, równomiernym nasłonecznieniem, odpowiednią wilgotnością powietrza i dobrym przewietrzeniem.

2.5. Stosunki wodne (wody powierzchniowe i podziemne).

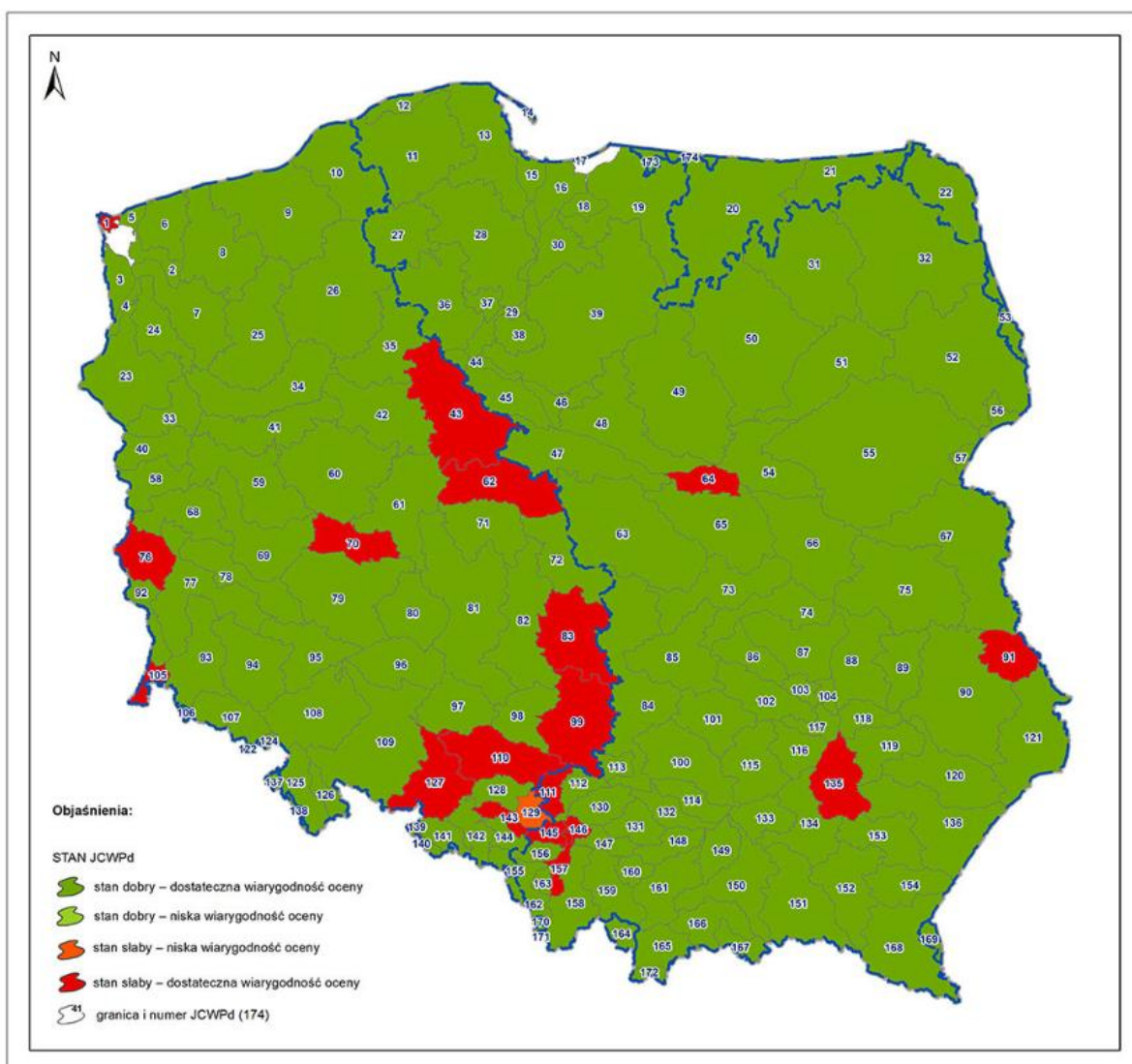
Na terenie obrębu Sarbinowo, zlokalizowany jest ciek wodny Masłówka. Na podstawie danych Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska we Wrocławiu na 2017 rok dla jednolitej części wody powierzchniowej Masłówka -ujście do Orli, kod PLRW60001714689 stan wód zakwalifikowany jest do klasy elementów biologicznych - III, klasy elementów fizykochemicznych - poniżej stanu dobrego, klasy potencjału ekologicznego - umiarkowany potencjał ekologiczny. Ogólny stan JCWP oceniono jako stan zły wód. Zgodnie z wytycznymi Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej nadrzędnym celem Ramowej Dyrektywy Wodnej jest osiągnięcie dobrego stanu wód. Wody powierzchniowe, w tym silnie zmienione i sztuczne jednolite części wód, powinny do tego czasu osiągnąć dobry stan chemiczny, oraz odpowiednio, dobry stan ekologiczny lub dobry potencjał ekologiczny, gdzie: stan ekologiczny obowiązuje dla naturalnych jednolitych części wód, potencjał ekologiczny dla sztucznych lub silnie zmienionych jednolitych części wód.

Teren objęty planem położony jest w regionie wodnym Środkowej Odry w jednolitej części wód podziemnych JCWPd: nr 79 (kod PLGW600079). W rejonie miejscowości Sarbinowo monitoring jakości wód podziemnych prowadzony jest w ramach sieci punktów pomiarowo-kontrolnych Państwowego Monitoringu Środowiska, obejmujących m. in. studnie ujęciowe w Drzewcach (ujęcie komunalne o głębokości ok. 32-33m, ujmujące poziom czwartorzędowy), a także ujęcia gminne w Poniecu, które stanowią podstawowe źródło wody pitnej dla okolicznych mieszkańców i jednocześnie pełnią funkcję punktów kontrolnych w ocenie JCWPd nr 79. Dodatkowo w „Raporcie o stanie jednolitych części wód podziemnych – stan na 2022 r.” wskazano punkty monitoringu diagnostycznego w powiecie gostyńskim i krotoszyńskim (m. in. Kucharki, Szkaradowo), które – choć bardziej oddalone – służą do oceny całej jednostki wodnej. W roku 2022 w żadnych z tych punktów nie stwierdzono przekroczeń wskaźników jakościowych (m.in. azotanów, fosforanów czy metali ciężkich), a stan chemiczny JCWPd nr 79 oceniono jako dobry.

Cele środowiskowe dla JCWPd zawarte w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz. U. 2023 r., poz.335.) to

- zapobieganie lub ograniczanie wprowadzania do nich zanieczyszczeń,
- zapobieganie pogorszeniu oraz poprawa ich stanu;
- ochrona i podejmowanie działań naprawczych,
- zapewnianie równowagi między poborem a zasilaniem tych wód, tak aby osiągnąć ich dobry stan.

Ryc. JCWPd.

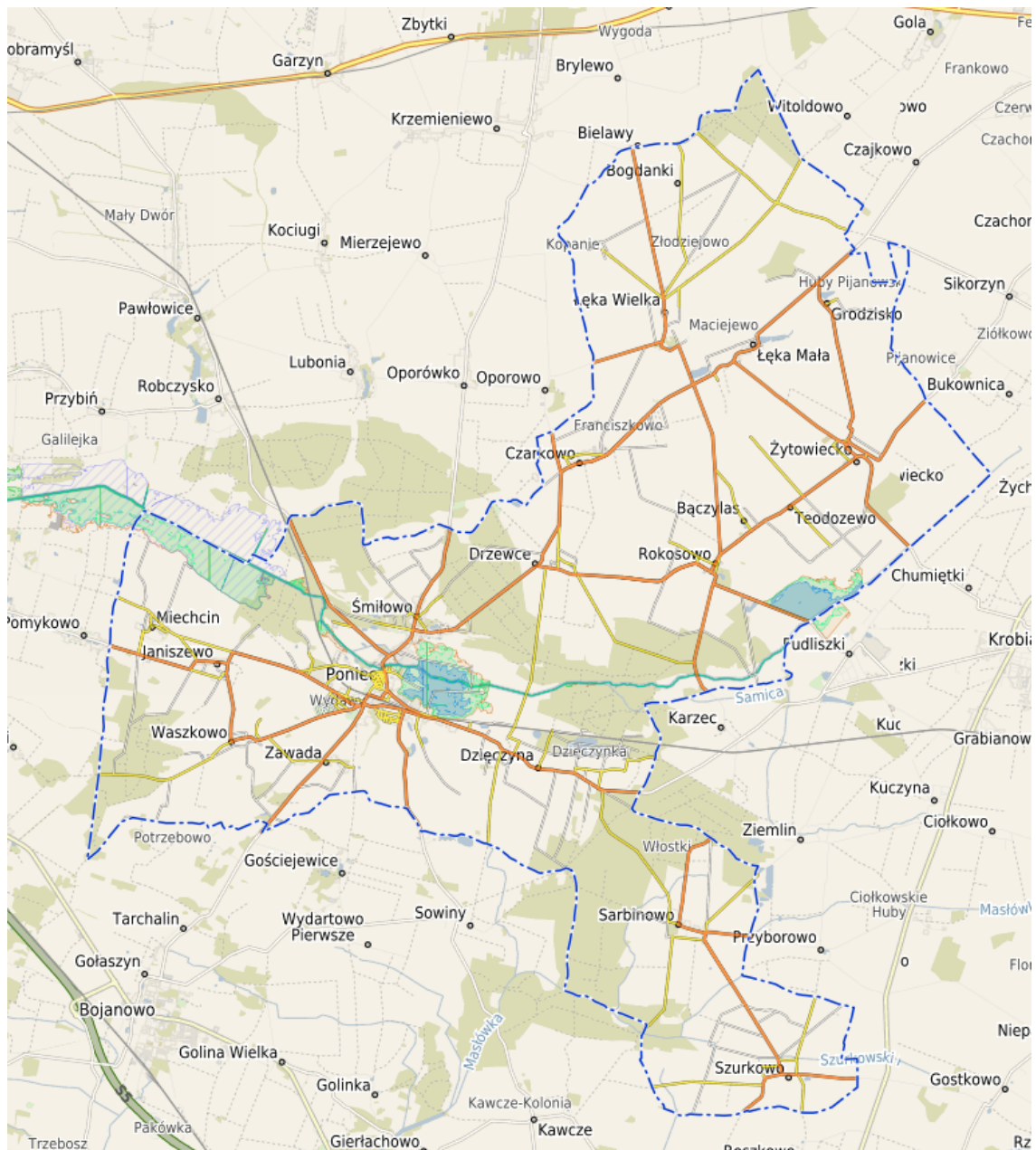


2.6. Obszary szczególnego zagrożenia powodzią.

Według Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie w granicach gminy Poniec występują tereny szczególnego zagrożenia powodzią, dla których obowiązują ustalenia wynikające z przepisów ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne, czyli obszary

- obszar Q1% na którym prawdopodobieństwo powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat,
- obszar Q10% na którym prawdopodobieństwo powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat,
- obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, obszarze między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym lub naturalnym wysokim brzegiem, w który wbudowano trasę wału.

Ryc. Tereny zalewowe Gmina Poniec.



Źródło: <https://Poniec.e-mapa.net/>

2.7. Rośliny

Dominującymi zespołami roślinnymi regionu gminy Poniec są agrocenozy, czyli ekosystemy rolnicze. Charakterystycznym elementem agrocenoz są różnego typu zadrzewienia śródpolne. Rozległe powierzchnie roślinności łąkowej towarzyszą niemal

wszystkim doliną rzecznych. Na obszarach wysoczyznowych ważnymi elementami przyrody ożywionej są enklawy łąk i terenów podmokłych oraz oczka wodne.

Lasy

Ogólnie lasy na terenie Gminy Poniec zaliczyć należy do niezbyt zróżnicowanych. Większość z nich stanowią bory sosnowe, głównie bór mieszany świeży, mieszany wilgotny, wilgotny i bór świeży, lokalnie ze znacznym udziałem lasu mieszanego świeżego i mieszanego wilgotnego oraz olsu jesionowego. W drzewostanie najliczniej reprezentowana jest sosna, świerk, modrzew, dąb, grab, brzoza, jesion, olcha, topola i inne. Większe zespoły leśne usytuowane są głównie w dnach dużych dolin rzecznych i na fragmentach teras nadzalewowych. Na obszarze Gminy przeważają drzewostany starsze, III-IV klasy wieku i duża różnorodność typów siedliskowych. Znaczny jest udział siedlisk wilgotnych, o ograniczonej dostępności rekreacyjnej: lasu mieszanego wilgotnego, lasu wilgotnego, olsu jesionowego i boru mieszanego wilgotnego. Na obszarach wyżej położonych, zajętych zazwyczaj przez zespoły boru mieszanego świeżego, lasu świeżego i lasu mieszanego, tych ograniczeń już nie ma. Wskaźnik lesistości Gminy Poniec wynosi ok. 18,4%.

Parki wiejskie (podworskie)

Znajdują się w kilkunastu wsiach na terenie gminy. Najkorzystniejsze wrażenie sprawia park w Rokosowie. Pozostałe są na ogół mniej (Drzewce, Dzieczyna, Łęka Wielka) lub bardziej zaniedbane (Sarbinowo, Szurkowo, Wydawy).

Obszar planu tworzy szata roślinna upraw polowych i ogrodniczych z towarzyszącą roślinnością synotropijną (chwasty), bez większego znaczenia dla struktury przyrodniczej i bioróżnorodności. Występują tu również pojedyncze zadrzewienia i krzewy.

2.8. Zwierzęta.

Fauna Gminy Poniec jest typowa dla nizinnych obszarów kraju. Intensywne użytkowanie rolnicze okolicy i zmiany w krajobrazie spowodowały pewne zubożenie gatunkowe występujących zwierząt. Mimo to, dosyć liczne, choć niewielkie kompleksy leśne i

zadrzewienia zapewniają schronienie wielu gatunkom zwierząt. Z kolei pola uprawne są miejscami obfitującymi w pokarm, wykorzystywanymi przez sarny, dziki, daniela i jelenie. Wyraźnie wzrosła w ostatnich latach liczebność tych pierwszych, wśród których wykształcił się ekotyp tzw. sarny polnej. Znacznie częściej spotykane są lisy. Dostyc licznie występują kuny, borsuki, jenoty, jeże, ryjówki, krety, nietoperze, bobry i inne. Radykalnie zmniejszyła się natomiast populacja zajęcy.

Bardzo dobrze poznana jest fauna ptaków (blisko 200 gatunków), żerujących i gniazdujących, szczególnie licznie reprezentowana w pradolinie Rowu Polskiego i dolinie Masłówki. Są wśród nich takie gatunki, jak: bocian biały, łabędź niemy, łabędź krzykliwy, perkoz, bąk, czapla siwa, łyska, cyranka, cyraneczka, gęś gęgawa, słomka, żuraw, błotnik stawowy, błotnik zbożowy, kurka wodna, czajka, bażant, kuropatwa, przepiórka, jastrząb, myszołów zwyczajny, myszołów włochoaty, puchacz, sowa płomykówka, sowa uszatka, gołąb grzywacz, synogarlica turecka, kukułka, dzięcioł czarny, dzięcioł pstry, żółna, sójka, strzyżyk, sikora czubatka, sikora sosnowka.

Spośród chronionych gatunków kręgowców występują na obszarze gminy przedstawiciele gadów - jaszczurka zwinka, jaszczurka żyworódka, padalec, zaskroniec oraz płazów - różne gatunki żab i ropuchy, kumaki i traszki. Najliczniejsze są niewątpliwie owady, spotykane każdym środowisku. W starych dąbrowach występuje najokazalszy polski chrząszcz - jelonek rogacz. Na brzegach lasów i w parkach żeruje kozioróg dębosz. O wiele mniej zróżnicowana, ograniczona do gatunków pospolitych jest fauna ryb. Duży wpływ na ilość i jakość ryb w rzekach ma jednak zły stan czystości ich wód.

2.9. Na terenie gminy Poniec występują następujące formy ochrony przyrody.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. 2020 poz. 55), w polskim systemie prawnym wyróżnia się następujące formy ochrony przyrody:

- parki narodowe,
- rezerваты przyrody,
- parki krajobrazowe,
- obszary chronionego krajobrazu,
- obszary Natura 2000,

- pomniki przyrody,
- stanowiska dokumentacyjne,
- użytki ekologiczne,
- zespoły przyrodniczo-krajobrazowe,
- ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów.

Obecnie ochrona przyrody realizowana jest w oparciu o przepisy wspomnianej ustawy i polega na zachowaniu, racjonalnym użytkowaniu oraz odnawianiu elementów środowiska naturalnego. Działania te prowadzone są między innymi poprzez ustanawianie i utrzymywanie określonych form ochrony przyrody.

Pomniki przyrody

Pomniki przyrody stanowią ważne elementy dziedzictwa przyrodniczego regionu, często związane z lokalną historią i tradycją. Celem ich ustanowienia jest zachowanie unikalnych elementów środowiska, które wyróżniają się wiekiem, rozmiarem, rzadkością występowania lub znaczeniem przyrodniczymi kulturowym. W gminie Poniec znajduje się 9 pomników przyrody.

2.10. Jakość powietrza

Gmina Poniec została zaliczona do strefy wielkopolskiej zgodnie z nowym podziałem kraju na strefy zgodnym z założeniami do projektu ustawy o zmianie ustawy Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw, stanowiącej transpozycję Dyrektywy 2008/50/WE do prawa polskiego. Według nowego podziału strefę stanowi: aglomeracja o liczbie mieszkańców powyżej 250 tys., miasto o liczbie mieszkańców powyżej 100 tys., pozostały obszar województwa. Ocenę poziomu wszystkich substancji w powietrzu w 2024 r. wg „Rocznej oceny jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2024” przedstawiono w Tab.1 pod kątem ochrony zdrowia ludzi i Tab.2 pod kątem ochrony roślin.

W województwie wielkopolskim Roczna ocenę jakości powietrza za 2024 r. wykonano w 3 strefach: aglomeracja poznańska, miasto Kalisz oraz strefa wielkopolska (w której zlokalizowana jest Gmina Poniec). Celem przeprowadzenia rocznej oceny jest:

- 1) klasyfikacja stref w oparciu o obowiązujące na dany rok kryteria,

- 2) uzyskanie informacji o przestrzennych rozkładach stężeń zanieczyszczeń,
- 3) wskazanie wartości i obszarów przekroczeń wartości kryterialnych,
- 4) wskazanie potrzeb w zakresie niezbędnej modernizacji systemu monitoringu powietrza.

Wartości otrzymane w roku 2024 w odniesieniu do poziomów dopuszczalnych, poziomów docelowych i poziomu celu długoterminowego pozwoliły na zakwalifikowanie Gminy Poniec, będącej składową strefy wielkopolskiej, do poniższych klas: do klasy A - dla dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, ołowiu, benzenu, tlenku węgla, ozonu, kadmu, arsenu oraz niklu; do klasy C - ze względu na wynik oceny pyłu PM10, PM2,5 i benzo(a)pirenu.

Kod strefy	Nazwa strefy	SO ₂	NO ₂	C ₆ H ₆	CO	O ₃ ²¹	PM10	Pb	As	Cd	Ni	B(a)P	PM _{2,5} ²¹
PL3001	aglomeracja poznańska	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A1
PL3002	miasto Kalisz	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A1
PL3003	strefa wielkopolska	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	C	A1

Tab. Wynikowe klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia

Źródło: "Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2024"

W efekcie oceny stref w oparciu o kryteria określone dla ochrony roślin, przeprowadzonej w 2024 roku strefę wielkopolską zaliczono do klasy A dla ozonu, dwutlenku siarki i tlenków azotu.

Lp.	Kod strefy	Nazwa strefy	Klasa strefy dla SO ₂	Klasa strefy dla czasu uśredniania - rok	Klasa strefy dla czasu uśredniania - pora zimowa
1	PL3003	strefa wielkopolska	A	A	A

Tabela 2. Wynikowe klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin

Źródło: "Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2024"

Podstawą klasyfikacji stref w rocznej ocenie jakości powietrza są wartości poziomów: dopuszczalnego, dopuszczalnego powiększonego o margines tolerancji (PM2.5), docelowego i celu długoterminowego określone w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (t. j. Dz. U. z

2021 r. poz. 845) oraz w dyrektywie 2008/50/WE - CAFE. W wyniku klasyfikacji, w zależności od analizy stężeń w danej strefie można wydzielić następujące klasy:

- klasy stref: klasa A - stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy nie przekraczają poziomów dopuszczalnych i poziomów docelowych;
- klasa B - stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne, lecz nie przekraczają poziomów dopuszczalnych powiększonych o margines tolerancji;
- klasa C - stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne powiększone o margines tolerancji, w przypadku, gdy margines tolerancji nie jest określony -poziomy dopuszczalne i poziomy docelowe;

oraz dla ozonu:

- klasa D1 - stężenia ozonu nie przekraczają poziomu celu długoterminowego,
- klasa D2 - stężenia ozonu przekraczają poziom celu długoterminowego.

2.11. Klimat akustyczny.

Klimat akustyczny obszaru gminy Poniec i całego jej środowiska kształtuje przede wszystkim hałas komunikacyjny, hałas związany z zabudową usługową i produkcyjną oraz z uwagi na rolniczy charakter gminy hałas związany z rolnictwem. Maksymalne poziomy hałasu określone zostały dla pory dziennej i nocnej w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t. j. Dz. U. z 2014, poz. 112):

- dla poziomu dziennego LDWN 50–70 dB,
- dla długookresowego poziomu hałasu w porze nocy LN 45–65 dB;
- dla poziomu równoważnego hałasu w porze dnia LAeq D 50–68 dB,
- dla poziomu równoważnego hałasu w porze nocy LAeqN 45–60 dB.

Na terenie gminy nie prowadzi się działalności, która stwarzałaby zagrożenie ponadnormatywnym hałasem. Niektóre zakłady stwarzają zagrożenie o charakterze lokalnym.

W gminie Poniec hałas komunikacyjny może występować przede wszystkim w okolicach linii kolejowej nr 14 relacji Łódź Kaliska - Tuplice.

W ostatnich latach WIOŚ nie prowadził pomiarów hałasu dla tej linii kolejowej.

2.12. Gleby

Gleby w gminie Poniec mają **charakter typowo rolniczy** i w większości należą do gleb dobrych i średnich, co sprzyja intensywnej produkcji rolnej. Dominują gleby brunatne i płowe, wytworzone głównie z glin i piasków gliniastych, zaliczane do III i IV klasy bonitacyjnej. Miejscami występują także gleby słabsze (V klasa) oraz gleby organiczne i mady w obniżeniach terenu i dolinach cieków wodnych, wykorzystywane głównie jako łąki i pastwiska.

2.13. Dziedzictwo kulturowe i dobra materialne

Obszary i obiekty chronione na podstawie przepisów o ochronie dóbr kultury

Ochrona zabytków w gminie Poniec odbywa się na podstawie ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U.2024.1292 t.j.).

Gmina Poniec posiada cenne, choć niezbyt liczne zabytki, związane głównie z historią miasta Poniec oraz dawnymi majątkami ziemskimi. Najważniejszym obiektem jest **kościół parafialny pw. św. Katarzyny Aleksandryjskiej w Poniecu**, którego początki sięgają średniowiecza, a obecny wygląd pochodzi głównie z okresu baroku. Uzupełnieniem zabytkowej zabudowy miasta są fragmenty **historycznego układu urbanistycznego rynku** oraz dawne kamienice mieszczańskie.

Na terenie gminy znajdują się także **zespoły dworsko-parkowe** i **dwory** w miejscowościach takich jak **Łęka Wielka, Żytowiecko czy Dzieczyna**, często otoczone starodrzewem i parkami krajobrazowymi. Zabytkowy charakter mają również **kapliczki, krzyże przydrożne oraz cmentarze**, które stanowią ważny element lokalnego dziedzictwa kulturowego i krajobrazu wsi.

3. PLAN OGÓLNY GMINY PONIEC - SYNTEZA.

3.1. Cele opracowania projektu Planu Ogólnego Gminy Poniec.

Opracowanie planu ogólnego Gminy Poniec wynika z przeprowadzenia reformy planistycznej i zmiany ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Procedura uchwalenia planu ogólnego dotyczy powierzchni całej gminy, a jego zapisy i ustalenia mają zastąpić obowiązujące studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. Plan ogólny będzie wiążący dla nowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz dla wydawania decyzji o warunkach zabudowy, w przypadku braku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Teren opracowania obejmuje gminę Poniec w granicach administracyjnych. Gmina Poniec to miasto Poniec oraz 15 wsi (sołectw) oraz przysiółki. Największą powierzchnię gminy stanowią użytki rolne ok. 74% powierzchni gminy

Podstawowym celem działania samorządu jest osiągnięcie zrównoważonego rozwoju, który prowadzi do poprawy jakości życia mieszkańców. Plan ogólny Gminy Poniec jako nakreślenie kierunków wieloletniego rozwoju, pozwoli na rozwój gminy z zasadą zrównoważonego rozwoju. Zgodnie z definicją określoną w Ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska – Art. 3 pkt 50 – przez zrównoważony rozwój rozumie się taki rozwój społeczno-gospodarczy, w którym następuje proces integrowania działań politycznych, gospodarczych i społecznych, z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych, w celu zagwarantowania możliwości zaspokajania podstawowych potrzeb poszczególnych społeczności lub obywateli zarówno współczesnego pokolenia, jaki przyszłych pokoleń. Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w art. 1 ust. 1 pkt 2 określa, że zakres i sposoby postępowania w sprawach przeznaczania terenów na określone cele oraz ustalania zasad ich zagospodarowania i zabudowy – traktując ład przestrzenny i zrównoważony rozwój za podstawę tych działań. Przez ład przestrzenny należy rozumieć takie ukształtowanie przestrzeni, które tworzy harmonijną całość oraz uwzględnia w uporządkowanych relacjach wszelkie uwarunkowania i wymagania

funkcjonalne, społeczno-gospodarcze, środowiskowe, kulturowe oraz kompozycyjno-estetyczne.

Nowelizacja Ustawy o planowaniu przestrzennym znosi dokument „studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego” i wprowadza nowe przepisy. Nowymi rozwiązaniami są m.in.:

- zwiększenie wpływu społeczeństwa na decyzje podejmowane w planowaniu przestrzennym;
- wprowadzenie nowego narzędzia planistycznego – planu ogólnego gminy, który ma ułatwić kreowanie polityki przestrzennej i który będzie uchwalany obligatoryjnie dla całej gminy w randze aktu prawa miejscowego; ustalenia zawarte w planie ogólnym będą wiążące zarówno dla planów miejscowych oraz dla decyzji o warunkach zabudowy;
- uchylenie przepisów w sprawie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy; zagadnienia strategiczne i kierunkowe będą przedmiotem Strategii rozwoju lokalnego lub ponadlokalnego, natomiast zasady realizacji polityki przestrzennej będą ustalane w planie ogólnym gminy;
- wprowadzenie nowego aktu planowania przestrzennego – zintegrowanego planu inwestycyjnego (ZPI), będącego formą planu miejscowego, który zastąpi i znacznie zmodyfikuje rozwiązania tzw. specustawy mieszkaniowej; ZPI będzie narzędziem, który ma dać gminom większe możliwości w lokalizowaniu inwestycji z uwzględnieniem partycypacji społecznej i zasad ładu przestrzennego;
- zmiany w wydawaniu decyzji o warunkach zabudowy, które powodują niekontrolowane rozlewanie się zabudowy, które mają przeciwdziałać lokalizowaniu zabudowy „w szarym polu”. co często wymusza na gminach dodatkowe inwestycje związane z komunikacją czy infrastrukturą społeczną i techniczną;
- zmiany w przepisach dotyczących procedury, które mają na celu uproszczenie, ujednoczenie przyspieszenie przestrzennego; procesu sporządzania aktów planowania, wprowadzenie Rejestru Urbanistycznego jako systemu teleinformatycznego, który ma być źródłem informacji i danych bazujących na danych przestrzennych z zakresu planowania i zagospodarowania przestrzennego.

3.2. Powiązania Planu ogólnego Gminy Poniec z innymi dokumentami strategicznymi, z uwzględnieniem ich celów ochrony środowiska i wyznaczanych kierunków działań.

Podstawowym celem opracowania Planu ogólnego Gminy Poniec jest stworzenie warunków zrównoważonego rozwoju gminy, zbieżnej z polityką ekologiczną państwa oraz innymi dokumentami strategicznymi kraju. Głównym celem dokumentu Strategicznego planu adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (SPA2020) jest zapewnienie wysokiej jakości życia obecnych i przyszłych pokoleń z uwzględnieniem ochrony środowiska.

Europejska Konwencja Krajobrazowa została sporządzona we Florencji 20 października 2000 r. Jest ona jedynym aktem międzynarodowym w całości dedykowanym tematyce krajobrazu. Konwencja została ratyfikowana przez Polskę 27 września 2004 r., a weszła w życie 1 stycznia 2005 r. Celem Europejskiej Konwencji Krajobrazowej jest promowanie ochrony, gospodarki i planowania krajobrazu oraz organizowanie współpracy europejskiej w tym zakresie, opartej na wymianie doświadczeń, specjalistów i tworzeniu dobrej praktyki krajobrazowej. Konwencja traktuje krajobraz jako ważny element życia ludzi zamieszkujących w miastach i na wsiach, na obszarach zdegradowanych, pospolitych, jak również odznaczających się wyjątkowym pięknem, dlatego swoim zasięgiem obejmuje terytorium całej Polski. W celu realizacji zapisów Konwencji, strony podejmują działania zmierzające m.in. do:

- prawnego uznania krajobrazów jako istotnego komponentu otoczenia ludzi;
- ustanowienie procedur udziału społeczeństwa w procesach planowania i zarządzania krajobrazem;
- uwzględniania kwestii krajobrazowych we wszelkich działaniach związanych z zarządzaniem przestrzenią.

Ponadto strony Konwencji zobowiązane są do identyfikacji, charakterystyki oraz oceny własnych krajobrazów, określenia dla nich celów jakości, a także podnoszenia świadomości społecznej oraz współpracy transgranicznej. Wszystkie działania zaplanowane w ramach Planu ogólnego Gminy Poniec będą uwzględniać lokalne warunki krajobrazowe tak aby ukierunkowywać i harmonizować rozwój przestrzenny i gospodarczy ze specyfiką terenu gminy.

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 jest podstawowym dokumentem strategicznym polityki regionalnej państwa w perspektywie do 2030 r. Strategia ta jest zbiorem wspólnych wartości, zasad współpracy rządu i samorządów oraz partnerów społeczno-gospodarczych na rzecz rozwoju kraju i województw. Dokument określa systemowe ramy prowadzenia polityki regionalnej zarówno przez rząd wobec regionów, jak i wewnątrzregionalne. Odegra on w nadchodzących latach ważną rolę w procesie programowania środków publicznych, w tym funduszy. Głównym celem Strategii jest efektywne wykorzystanie wewnętrznych potencjałów terytoriów i ich specjalizacji dla osiągnięcia zrównoważonego rozwoju kraju, co stworzy warunki do wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym osiągnięciu spójności w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym. Cel główny polityki regionalnej do roku 2030 będzie realizowany w oparciu o trzy uzupełniające się cele szczegółowe:

Cel szczegółowy I: Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym;

Cel szczegółowy II: Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych;

Cel szczegółowy III: Podniesienie jakości zarządzania i wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie.

Jednym z instrumentów wdrożenia postanowień dyrektywy 91/271/EWG jest V aktualizacja Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych. Celem tego opracowania jest realizacja ujętych w nim inwestycji, co wpłynie na ograniczenie zrzutów niedostatecznie oczyszczanych ścieków. Realizacja założenia Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych wpłynie pozytywnie na ochronę środowiska wodnego.

Głównym celem Polityki wodnej Państwa do 2030 r. jest zapewnienie mieszkańcom dostępu do czystej i zdrowej wody oraz ograniczenie zagrożeń wywoływanych przez powódzie i susze. Nastąpi to w połączeniu z utrzymaniem dobrego stanu wód i związanych z nimi ekosystemów, przy zaspokojeniu uzasadnionych potrzeb wodnych gospodarki, poprawie spójności terytorialnej i dążeniu do wyrównania dysproporcji regionalnych.

Na poziomie ogólnopolskim obowiązuje również Krajowy Program Ochrony Powietrza. Głównym celem tego dokumentu jest poprawa jakości powietrza na terenie kraju, w szczególności na obszarach, w których zostały przekroczone standardy emisyjne. W Programie za jeden z kluczowych problemów uznano emisję pyłów zawieszonych PM10, PM2,5 oraz benzo(a)pirenu.

W celu rozwiązania problemów zaproponowano rozwiązania techniczne, finansowe i organizacyjne. Polityka ochrony powietrza koordynowana będzie za pomocą Partnerstwa na rzecz poprawy jakości powietrza w Polsce, która zrzesza organy rządowe i samorządowe.

W dokumencie pn. „Program wodno-środowiskowy kraju” zaplanowano działania, których realizacja przyczyni się do osiągnięcia celów środowiskowych zaplanowanych dla wód. W programie wodno-środowiskowym kraju sformułowano poniższe cele:

- niepogarszanie stanu części wód,
- osiągnięcie dobrego stanu wód: dobry stan ekologiczny i chemiczny dla wód powierzchniowych, dobry stan chemiczny i ilościowy dla wód podziemnych,
- spełnienie wymagań specjalnych, zawartych w innych unijnych aktach prawnych i polskim prawie, w odniesieniu do obszarów chronionych (w tym wrażliwych na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych, narażonych na zanieczyszczenia związkami azotu pochodzącymi ze źródeł rolniczych, przeznaczonych do celów rekreacyjnych, do poboru wody dla zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia, przeznaczonych do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym, do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie),
- zaprzestanie lub stopniowe wyeliminowanie zrzutu substancji priorytetowych do środowiska lub ograniczone zrzuty tych substancji.

Narodowy Program Rozwoju Gospodarki Niskoemisyjnej obejmuje działania mające na celu zwiększenie efektywności gospodarki oraz zmniejszenie poziomu jej emisyjności we wszystkich etapach cyklu życia tj. od etapu wydobywania surowców poprzez wytwarzanie produktów, transport i dystrybucję aż po użytkowanie produktów i zarządzanie odpadami. Dokument składa się z kilku funkcjonalnych części. Zadaniem

pierwszej z nich jest przedstawienie ogólnych informacji dotyczących powstania NPRGN oraz ogólnego stanu polskiej gospodarki w kontekście transformacji niskoemisyjnej (diagnoza). W drugiej części zaprezentowany jest cel główny, cele szczegółowe, priorytety i działania NPRGN – przedstawiające z jednej strony szczegółowe uzasadnienie konieczności interwencji publicznej (będąc uzupełnieniem diagnozy), z drugiej wskazujące na konkretne działania – rekomendowane do podjęcia zarówno przez sektor publiczny, jak również przedstawicieli biznesu oraz organizacji pozarządowych. W części trzeciej opisano system wdrażania, monitoringu (wraz ze wskaźnikami) oraz symulacje wpływu NPRGN na wzrost gospodarczy, poziom zatrudnienia oraz emisyjność gospodarki. W ostatniej części zostaną przedstawione strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Zgodnie z wynikami modelowania realizacja NPRGN wpłynie pozytywnie na tempo wzrostu gospodarczego w średnim i długim okresie. Najważniejszym obszarem wpływającym dodatnio na poziom PKB i determinującym dodatnią dynamikę oddziaływania Programu na polską gospodarkę jest poprawa efektywności energetycznej w budynkach mieszkalnych i niemieszkalnych. Podobny efekt, chociaż na mniejszą skalę, ma upowszechnienie się paliwooszczędnych pojazdów, a także działania w przemyśle oraz gospodarce odpadami.

Polityka energetyczna Polski do 2040 r. wyznacza ramy transformacji energetycznej w Polsce. Zawiera strategiczne przesądzenia w zakresie doboru technologii służących budowie niskoemisyjnego systemu energetycznego. Ustawowym celem polityki energetycznej państwa jest bezpieczeństwo energetyczne, przy zapewnieniu konkurencyjności gospodarki, efektywności energetycznej i zmniejszenia oddziaływania sektora energii na środowisko. Cele szczegółowe Polityki energetycznej Polski 2040 obejmują cały łańcuch dostaw energii – od pozyskania surowców, przez wytwarzanie i dostawę energii (przesył i rozdział), po sposób jej wykorzystania i sprzedaży. Każdy z ośmiu celów szczegółowych PEP2040 przyczynia się do realizacji trzech elementów celu polityki energetycznej państwa i służy transformacji energetycznej Polski. Zapisy Planu ogólnego Gminy Poniec wpisują się przede wszystkim w cel szczegółowy 6. Rozwój odnawialnych źródeł energii.

Głównym celem Polityki Ekologicznej Państwa 2030 - strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej jest zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego

Państwa poprzez stworzenie ram dla zrównoważonego rozwoju. Dokument zakłada trzy etapy zaplanowanych do realizacji celów, od realizacji celów krótkoterminowych poprzedzających ubieganie się o członkostwo w UE aż do realizacji celów długoterminowych obejmujących założenia Strategii zrównoważonego rozwoju Polski.

Głównym celem krajowej polityki transportowej przedstawionej w Strategii Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku jest zwiększenie dostępności transportowej kraju oraz poprawa bezpieczeństwa uczestników ruchu i efektywności sektora transportowego przez utworzenie spójnego, zrównoważonego, innowacyjnego i przyjaznego użytkownikom systemu transportowego na poziomie krajowym, europejskim i globalnym. Osiągnięcie tego celu pozwoli na rozwijanie dogodnych warunków, sprzyjających stabilnemu rozwojowi gospodarczemu kraju.

Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry uwzględnia uwagi oraz wytyczne Komisji Europejskiej opracowane w ramach Wspólnej strategii wdrażania Ramowej Dyrektywy Wodnej, a także dokumenty oceny pierwszych planów. Ponadto, dokument ten uwzględnia zintegrowane podejście w zakresie zarządzania wodami, a także powiązania pomiędzy zarządzaniem wodami a celami środowiskowymi ustalonymi zgodnie z RDW. Najważniejszym celem planowania w gospodarce wodnej jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju dla obszaru dorzecza Odry, przy jednoczesnym zabezpieczeniu potrzeb dotyczących gospodarki wodnej. Jedną z priorytetowych kwestii w procesie planowania inwestycji związanych z gospodarką wodną jest implementacja założeń Ramowej Dyrektyw Wodnej 2000/60/WE (RDW) z dnia 23 października 2000 r. w celu zagwarantowania ochrony zasobów środowiska naturalnego, a także niepogorszenie jego stanu. Realizacja ustaleń projektowanego dokumentu nie spowoduje nieosiągnięcia celów środowiskowych zawartych w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry” przyjętym rozporządzeniem Rady Ministrów w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry. Kierunki działań na poziomie Planu ogólnego Gminy Poniec na obszarze dorzecza Odry to racjonalizacja korzystania z wód, rozwój infrastruktury wodnej, zabezpieczenie ludności przed zagrożeniami, rozbudowa infrastruktury zaopatrzenia ludności w wodę oraz oczyszczania ścieków komunalnych.

Strategia na rzecz Neutralności Klimatycznej Wielkopolska Wschodnia 2040 to dokument określający politykę Samorządu Województwa Wielkopolskiego ukierunkowaną na osiągnięcie na poziomie regionalnym unijnych celów klimatycznych wynikających bezpośrednio z dokumentów UE tj. nowy plan wzrostu - Europejski Zielony Ład, Czysta Planeta oraz Strategia w zakresie wodoru na rzecz Europy neutralnej dla klimatu. Strategia ta została opracowana na podstawie założeń przyjętych przez Zarząd Województwa Wielkopolskiego w październiku 2020 r., Uchwały Nr XXV/472/20 z dnia 21 grudnia 2020 r. Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie uchwalenia Programu ochrony środowiska dla Województwa Wielkopolskiego do roku 2030 oraz Uchwały Nr 3157/2021 Zarządu Województwa Wielkopolskiego z dnia 21 stycznia 2021 r. w sprawie opracowania projektu Strategii na rzecz Neutralności Klimatycznej Wielkopolska Wschodnia 2040. Wskazuje się, że Strategia będzie realizowana z zachowaniem następujących zasad: – zasady partnerstwa i sprawiedliwej transformacji – przyjmuje się, że wieloletni zintegrowany proces przekształceń i budowania zrównoważonej gospodarki Wielkopolski Wschodniej będzie prowadzony w sposób transparentny i partycypacyjny, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb grup społecznych zagrożonych wykluczeniem i marginalizacją, w tym na skutek likwidowania przedsiębiorstw i dobrze płatnych miejsc pracy, których działalność związana jest z wydobywaniem i przetwórstwem węgla brunatnego, a także spadku dochodów gmin; zakłada się komplementarność działań ukierunkowanych na osiągnięcie neutralności klimatycznej oraz służących włączeniu społecznemu, przy jednoczesnym czynnym udziale lokalnych społeczności w procesie transformacji; w celu osiągnięcia neutralności klimatycznej, zakłada się dobór narzędzi i instrumentów interwencji pod kątem maksymalizacji pozytywnego wpływu na dobrobyt społeczności, minimalizacji zagrożeń prowadzących do ubóstwa (gospodarstwa domowe) i spadku dochodów podatkowych (gminy i powiaty); – zasady selektywności wyzwań – co oznacza, że zakres tematyczny „Strategii...” odnosi się do obszarów wskazanych jako kluczowe dla neutralności klimatycznej w Europejskim Zielonym Ładzie oraz znajdujących potwierdzenie w dokumentach opracowanych na poziomie regionalnym (w tym m.in. „Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku”, „Planie zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego 2020+”, „Programie ochrony środowiska dla Województwa Wielkopolskiego do roku 2030” oraz „Programie ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej”); przeprowadzone analizy diagnostyczne, główne i kluczowe

wyzwania rozwojowe, jak również część programowa, mają charakter kontekstowy dotyczący zagadnień koniecznych dla osiągnięcia przyjętych celów klimatycznych; – parametryzacji celów – przyjęto, że dla uzyskania neutralności klimatycznej w długim horyzoncie czasowym (2040 r.) konieczne jest wskazanie parametrów osiągnięcia celów w ujęciu średniookresowym; jako „kamień milowy” na drodze do neutralności klimatycznej uznano rok 2030, dla którego przyjęto wartości docelowe wskazane na poziomie UE; – integracji działań – zintegrowane podejście do procesu transformacji w celu osiągnięcia neutralności klimatycznej oraz integracja działań w sferze gospodarczej, społecznej i środowiskowej pozwolą na koordynację podejmowanych działań oraz uzyskanie efektu synergii; jednocześnie integracja terytorialna działań podejmowanych na obszarze Wielkopolski Wschodniej umożliwi osiągnięcie efektu skali.

Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2030 roku to dokument w większym stopniu niż dotychczas planistyczny, w którym kładzie się nacisk na współzarządzanie i lepszą koordynację polityk publicznych. Strategia jest odpowiedzią na stojące przed Wielkopolską wyzwania. Globalizacja i rewolucja gospodarczo-technologiczna – rozwój technologii przemysłowych i cyfrowych – zmieniają sposób funkcjonowania gospodarek i społeczeństw. Dzięki nowoczesnym technologiom wzrasta wydajność i produktywność gospodarek, ale pojawiają się nowe formy wykluczenia lub marginalizacji jak wykluczenie cyfrowe, „bezrobocie technologiczne”. Wyzwaniem jest podnoszenie jakości i efektywne wykorzystanie kapitału ludzkiego. Kluczowe staje się także przeciwdziałanie negatywnym skutkom procesów demograficznych i dezintegracji społecznej, konieczność wzmocnienia tożsamości regionalnej i dążenie do większej spójności społecznej. Starzenie się społeczeństwa wpływa na stabilność systemów zabezpieczenia społecznego, poziom popytu i wydatków na świadczenia zdrowotne, których niezaspokojenie nasila napięcia i osłabia spójność społeczną. Niedobór ludności aktywnej zawodowo skłania do podjęcia przemyślanej polityki migracyjnej. Wyzwaniem jest także poprawa warunków życia i warunków dla rozwoju gospodarki, w szczególności zagwarantowanie bezpieczeństwa energetycznego. Działania te muszą przebiegać z poszanowaniem środowiska przyrodniczego. Przeciwdziałanie i adaptacja do zmian klimatu ma uchronić przed niedoborami wody i żywności. Główne założenia programu to: Rozwój Wielkopolski świadomy demograficznie, poprawa dostępności i spójności

komunikacyjnej województwa, oraz poprawa stanu oraz ochrona środowiska przyrodniczego Wielkopolski, Zwiększenie bezpieczeństwa i efektywności energetycznej.

Program ochrony środowiska dla województwa wielkopolskiego do roku 2030 został sporządzony w celu realizacji polityki ochrony środowiska, zgodnie z wymogami ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska. W Programie dokonano diagnozy aktualnego stanu środowiska, infrastruktury ochrony środowiska, analizy czynników wewnętrznych i zewnętrznych mających wpływ na dalsze planowanie strategii województwa w zakresie ochrony środowiska - mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń w postaci analizy SWOT. W oparciu o diagnozę stanu środowiska województwa wielkopolskiego, zdefiniowane zagrożenia i problemy oraz prognozowane zmiany stanu środowiska, cele i kierunki interwencji Programu oraz typy zadań zgłoszonych przez samorządy dla poszczególnych obszarów interwencji. Realizacja zaproponowanych zadań nie dotyczy wszystkich jednostek i będzie uzależniona od uwarunkowań prawnych oraz środowiskowych. W programie ochrony środowiska dla województwa wielkopolskiego do roku 2030: ochrona klimatu i jakości powietrza, zagrożenie hałasem, pola elektromagnetyczne, gospodarowanie wodami, gospodarka wodno-ściekowa, zasoby geologiczne, gleby, gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów, zasoby przyrodnicze, zagrożenie poważnymi awariami.

Dokument pod nazwą „Program ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej” został przyjęty na podstawie Uchwały Sejmiku Województwa Wielkopolskiego nr XXI/391/20 z dnia 13 lipca 2020 r. (uchwała została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego w dniu 20 lipca 2020 r. pod poz. 5954). Dokument opracowano dla substancji zanieczyszczających powietrze, dla których w ocenie rocznej za rok 2018 w strefie wielkopolskiej wskazano przekroczenia norm jakości powietrza i stwierdzono konieczność realizacji działań naprawczych mających na celu poprawę jakości powietrza ze względu na ochronę zdrowia ludzi, czyli: pyłu zawieszonego PM10 i PM2,5 oraz benzo(a)pirenu.

Program ochrony powietrza jest dokumentem określającym działania, których realizacja ma doprowadzić do osiągnięcia wartości dopuszczalnych i docelowych substancji w powietrzu. W Programie ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej określone zostały kierunki działań, możliwe do podjęcia, szczególnie w obszarach przekroczeń substancji w

powietrzu, ale także poza tymi obszarami, które będą skutkować redukcją poziomów substancji w powietrzu. Realizacja założeń POŚ jest zgodna z założeniami następujących kierunków: „rozwój systemu tras rowerowych i infrastruktury rowerowej”, „podejmowanie działań mających na celu stosowanie zachęt do wymiany pojazdów na bardziej przyjazne środowisku”, „priorytet dla ruchu pieszego, ruchu rowerowego i transportu zbiorowego w centrach miast”, „zmniejszenie strat przesyłu energii”, „termomodernizacja budynków”. W programie ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej wskazano następujące działania naprawcze:

- ograniczenie emisji z ogrzewania indywidualnego w komunalnym zasobie mieszkaniowym i budynkach użyteczności publicznej - w ramach działania należy systematycznie likwidować stare niskosprawne kotły, piece i paleniska zasilane paliwem stałym na ogrzewanie proekologiczne w komunalnym zasobie mieszkaniowym i w budynkach użyteczności publicznej we wszystkich gminach strefy wielkopolskiej;
- zachęty finansowe na modernizację budynków mieszkalnych oraz na wymianę kotłów, pieców i palenisk w gminach strefy wielkopolskiej - W ramach działania gmina powinna pozyskiwać środki finansowe z programów NFOŚiGW oraz innych. Dodatkowo w miarę potrzeb należy kontynuować sukcesywne udzielanie dotacji końcowym odbiorcom (odpowiednim podmiotom i osobom fizycznym) na wymianę starych niskosprawnych kotłów, pieców i palenisk zasilanych paliwem stałym;
- inwentaryzacja źródeł ogrzewania indywidualnego na terenie gmin;
- kontrola realizacji uchwały ograniczającej stosowanie paliw stałych;
- termomodernizacja budynków mieszkalnych i użyteczności publicznej
- zmniejszenie zapotrzebowania na energię cieplną przez ograniczenie strat ciepła w wyniku termomodernizacji budynków ogrzewanych indywidualnie oraz obiektów należących do mienia miejskiego ogrzewanych indywidualnie. Termomodernizacja budynków ogrzewanych centralnie ciepłem sieciowym przynosi znikomy efekt ekologiczny w postaci redukcji emisji zanieczyszczeń do powietrza;
- obniżenie emisji komunikacyjnej poprzez regularne utrzymywanie czystości ulic oraz zakaz używania spalinowych i elektrycznych dmuchaw do liści w gminach miejskich i miastach w gminach miejsko-wiejskich;

- ochrona i zwiększanie udziału zieleni w przestrzeni gmin miejskich strefy wielkopolskiej;
- edukacja ekologiczna.

Projekt Planu Ogólnego Gminy Poniec został powiązany z powyższymi dokumentami, poprzez zapisy uwzględniające ustalenia ww. dokumentów - głównie w aspekcie środowiskowym, jakości wód powierzchniowych, jakości powietrza, zachowania różnorodności biologicznej i zapewnienia ochrony elementów środowiska podczas ustalania poszczególnych stref planistycznych.

3.3. Ustalenia projektu Planu Ogólnego.

W projekcie Planu Ogólnego Gminy Poniec zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r., w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów (Dz. U. 2023 poz. 2758) oraz Rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 22 listopada 2024 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów, dokonano ustalenia stref planistycznych.

Dla każdej z powyższych stref, zgodnie z przepisami szczególnymi z wyjątkiem strefy komunikacyjnej określono wartości minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej, określono również wartości maksymalnej nadziemnej intensywności zabudowy, maksymalnej wysokości zabudowy oraz maksymalnego udziału powierzchni zabudowy oraz elementów dodatkowych.

CHARAKTERYSTYKA STREF PLANISTYCZNYCH

Lp.	Symbol literowy	Nazwa strefy planistycznej	Profil funkcjonalny strefy planistycznej		Minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej [%] ¹⁾
			podstawowy ²⁾	dodatkowy ²⁾	
1	SW	strefa wielofunkcyjna z zabudową	teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej,	teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, teren handlu wielkopowierzchniowego, teren	30

		mieszkańczą wielorodzinną	teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej ³⁾	zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód	
2	SJ	strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną	teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej ³⁾	teren zabudowy letniskowej lub rekreacji indywidualnej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód	20-30
3	SZ	strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową	teren zabudowy zagrodowej, teren produkcji w gospodarstwach rolnych, teren akwakultury i obsługi rybactwa, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej ³⁾	teren wielkotowarowej produkcji rolnej, teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren biogazowni, teren usług, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód	20-30
4	SU	strefa usługowa	teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej ³⁾	teren składów i magazynów, teren elektrowni słonecznej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód	10-30
5	SP	strefa gospodarcza	teren produkcji, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej ³⁾	teren usług, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód	15-20
7	SR	strefa produkcji rolniczej	teren produkcji w gospodarstwach rolnych, teren wielkotowarowej produkcji rolnej,	teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren biogazowni, teren elektrowni słonecznej, teren elektrowni wiatrowej,	15-30

			teren akwakultury i obsługi rybactwa, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej ³⁾	teren elektrowni wodnej, teren zieleni urządzonej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód	
8	SI	strefa infrastrukturalna	teren infrastruktury technicznej, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych	teren usług, teren produkcji, teren zieleni urządzonej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód	20
9	SN	strefa zieleni i rekreacji	teren zieleni urządzonej, teren plaży, teren wód, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej ³⁾	teren usług sportu i rekreacji, teren usług kultury i rozrywki, teren usług handlu detalicznego, teren usług gastronomii, teren usług turystyki, teren usług nauki, teren usług edukacji, teren usług zdrowia i pomocy społecznej, teren zieleni naturalnej, teren lasu	40-50
10	SC	strefa cmentarzy	teren cmentarza, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej ³⁾	teren usług kultu religijnego, teren usług handlu detalicznego, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód	30
11	SG	strefa górnictwa	teren górnictwa i wydobywania, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej ³⁾	teren produkcji, teren usług handlu, teren usług rzemieślniczych, teren usług gastronomii, teren usług biurowych i administracji, teren usług nauki, teren zieleni urządzonej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód	-
12	SO	strefa otwarta	teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren lasu, teren zieleni naturalnej, teren wód, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej ³⁾	teren elektrowni wiatrowej, teren elektrowni słonecznej, teren elektrowni geotermalnej, teren elektrowni wodnej, teren biogazowni, teren zieleni urządzonej	-
13	SK	strefa komunikacyjna ⁴⁾	teren autostrady, teren drogi ekspresowej,	teren drogi zbiorczej, teren usług handlu detalicznego, teren usług gastronomii, teren usług turystyki,	-

		teren drogi głównej ruchu przyspieszonego, teren drogi głównej, teren komunikacji kolejowej i szynowej, teren komunikacji kolei linowej, teren komunikacji wodnej, teren komunikacji lotniczej, teren obsługi komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej ³⁾	teren zieleni urządzonej, teren lasu, teren zieleni naturalnej, teren wód
--	--	--	---

¹⁾ Określony dla strefy planistycznej minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej nie dotyczy terenów komunikacji, dla których wskaźnik ten wynosi 0 %.

²⁾ Profil podstawowy i dodatkowy obejmuje tereny wskazane w tabeli oraz odpowiadające im tereny klas niższego poziomu, określone w przepisach wydanych na podstawie art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1130).

³⁾ Dotyczy:

1) terenów telekomunikacji;

2) innych terenów infrastruktury technicznej o powierzchni nie większej niż 5000 m².

⁴⁾ Strefę komunikacyjną można wyznaczyć dla obiektów istniejących oraz planowanych, których lokalizacja jest potwierdzona ustaleniem linii rozgraniczających teren.

¹ Minister Rozwoju i Technologii kieruje działem administracji rządowej - budownictwo, planowanie i zagospodarowanie przestrzenne oraz mieszkalnictwo, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 maja 2024 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rozwoju i Technologii (Dz. U. poz. 739).

3.4. Kierunki zmian w strukturze przestrzennej.

Plan ogólny Gminy Poniec będzie zawierał ustalenia profili funkcjonalnych strefy planistycznej zgodnie z przepisami planistycznymi w ramach reformy planowania przestrzennego. Przyjęty przez Radę Miejską w Poniecu projekt Planu Ogólnego Gminy stanie się dokumentem, na podstawie, którego Gmina Poniec będzie mogła prowadzić swoją politykę przestrzenną. Będzie ona prowadzona na podstawie miejscowych planów

zagospodarowania przestrzennego i w decyzjach o warunkach zabudowy i zagospodarowania przestrzennego w przypadku braku uchwalenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Projekt Planu Ogólnego Gminy Poniec zgodnie z założeniami reformy planistycznej został opracowany dla terenu całej gminy.

Projekt Planu Ogólnego Gminy Poniec nie wprowadza wielkiej rewolucji w stosunku do obowiązującego w czasie jego tworzenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Poniec. Zmiany polityki i wskazanie nowych terenów wynikają z kierunków rozwojowych gminy, a także wynika z rozpatrzenia i ewentualnie uwzględnienia wniosków mieszkańców, czy potencjalnych inwestorów.

3.5. Brak przyjęcia Planu Ogólnego przez Radę Gminy.

Przyjęta ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym zmienia zasadniczo sposób prowadzenia polityki przestrzennej na terenie każdej gminy. Zgodnie z nowymi przepisami z dniem 30 czerwca 2026 r. przestanie obowiązywać studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Brak przyjęcia Planu Ogólnego przez Radnych Gminy Poniec pozbawi gminę Poniec ram prawnych dla prowadzenia polityki przestrzennej w postaci braku możliwości uchwalania nowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz wydawania decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu co spowoduje brak możliwości inwestowania oraz ograniczy zasadniczo rozwój gminy Poniec.

3.6. Dokumenty, cele oraz sposoby ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym (Unia Europejska).

Większość dokumentów dotyczących problematyki środowiska przyrodniczego na szczeblu wspólnotowym i krajowym wywodzi się z kilku dokumentów międzynarodowych. Początek dała konwencja narodów Zjednoczonych w Rio de Janeiro-Konwencja o Różnorodności Biologicznej sporządzona z dnia 5 czerwca 1992 roku, na której zdefiniowano założenia zrównoważonego rozwoju. Celami priorytetowymi wszystkich wymienionych dokumentów są przeciwdziałanie zmianom klimatu, ochrona

różnorodności biologicznej, ograniczenie wpływu zanieczyszczenia na zdrowie oraz lepsze wykorzystanie zasobów naturalnych.

Wśród dokumentów o zasięgu światowym lub europejskim, a do których przystąpiła Polska, można wyróżnić m.in.: Ramową konwencję Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu w Nowym Jorku dnia 9 maja 1992 r., Konwencję w sprawie transgranicznego przemieszczania zanieczyszczeń na dalekie odległości, sporządzona w Genewie 13 listopada 1997 r., Konwencję o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym, sporządzona w Espoo 25 lutego 1991 r., Konwencję Wiedeńską o ochronie warstwy ozonowej, sporządzona w Wiedniu 22 marca 1985 r., Konwencję o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do sprawiedliwości w sprawach dotyczących ochrony środowiska sporządzoną w Aarhus 25 czerwca 1998 r. Ważnym dokumentem w aspekcie zrównoważonego rozwoju była Agenda XXI-Globalny Program Działania na XXI wiek, która powstała w wyniku dyskusji na gremiach ONZ, którą prowadzono nad podstawowymi wyzwaniami współczesnego świata, zawartymi m.in. w raporcie Brundtland „Nasza Wspólna Przyszłość”. Najistotniejszą częścią dokumentu odnoszącą się do problematyki ochrony środowiska jest część II p.t. „Ochrona i zarządzanie zasobami przyrody”.

Wyrazem troski o stan środowiska przyrodniczego są uchwały, rozporządzenia i dyrektywy unijne. Ze względu na ich znaczną ilość można wymienić w tym miejscu tylko najistotniejsze z punktu widzenia problematyki ochrony środowiska. Do najważniejszych aktów można zaliczyć:

- Konwencję Berneńską o ochronie dzikiej fauny i flory europejskiej oraz ich siedlisk naturalnych z 1979 r.,
- Uchwałę 87/C 328/01 z dnia 19 października 1987 r. Rady Wspólnot Europejskich i przedstawicieli państw członkowskich uczestniczących w pracach Rady w sprawie kontynuacji i wdrażania polityki Wspólnoty Europejskiej i programu działania w dziedzinie ochrony środowiska,
- Rozporządzenie Rady 1210/90/EWG z dnia 7 maja 1990 r. w sprawie utworzenia Europejskiej Agencji Ochrony Środowiska oraz sieci informacji i obserwacji środowiska,
- Rozporządzenie Rady 1836/93/EWG z dnia 29 czerwca 1993 r. w sprawie dobrowolnego uczestnictwa firm przemysłowych w systemie zarządzania ochroną środowiska i przeglądów ekologicznych,

- Dyrektywę Rady 90/313/EWG z dnia 7 czerwca 1990 r. w sprawie swobodnego dostępu do informacji o środowisku,
- Dyrektywę Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory,
- Dyrektywę Rady 96/62/EU z dnia 27 września 1996 r. w sprawie jakości powietrza,
- Dyrektywę Rady 96/61/EC z dnia 24 września 1996 r. w sprawie zintegrowanego zapobiegania, ograniczania zanieczyszczeń,
- Dyrektywę Rady 1999/31/WE z dnia 7 czerwca 1990 r. w sprawie składowania odpadów,
- Rozporządzenie Rady 3254/91/EWG z dnia 19 grudnia 1991 r. w sprawie działań Wspólnoty w zakresie ochrony przyrody,
- Dyrektywę 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2001 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej,
- Dyrektywę 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko.
- Dyrektywę Rady 85/337/EWG z dnia 27 czerwca 1985 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko naturalne (Dz. Urz. WE L 175 z 05.07.1985),

Przytoczone tutaj akty unijne stanowią tylko fragment działalności prawodawczej Wspólnot Europejskich w zakresie ochrony środowiska chwila przystąpienia Polski do Unii Europejskiej wszystkie akty prawa unijnego spowodowały konieczność dostosowania prawa polskiego do prawa unijnego. Proces ten jeszcze trwa, chociaż w większości prawo polskie zostało dostosowane do prawa wspólnotowego. Do priorytetów Unii Europejskiej w dziedzinie ochrony środowiska zaliczyć należy m.in. przeciwdziałanie zmianom klimatu, ochronę różnorodności biologicznej, ograniczenie wpływu zanieczyszczenia na zdrowie, a także lepsze wykorzystanie zasobów naturalnych.

3.7. Dokumenty, cele oraz sposoby ochrony środowiska ustanowione na szczeblu krajowym.

Ochrona środowiska jest obecnie jednym z głównych zadań współczesnego społeczeństwa i państwa. Fundamentalnym dokumentem w zakresie zrównoważonego rozwoju jest Konstytucja Rzeczypospolitej Polski, która w art. 5 zawiera m.in. zrównoważony rozwój, czyli taki rozwój społeczno-gospodarczy, w którym znajduje się proces integrowania działań politycznych, gospodarczych i społecznych, z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych, w celu zagwarantowania możliwości zaspokajania podstawowych potrzeb poszczególnych społeczności lub obywateli zarówno współczesnego pokolenia, jak i przyszłych pokoleń. Ustawa prawo ochrony środowiska oraz ustawy jej pokrewne i rozporządzenia zobowiązującą do kierowania się zasadą zrównoważonego rozwoju w różnych etapach działań: planistycznych, realizacyjnych i zarządzania.

W ostatnich latach powstało kilka dokumentów o charakterze programowym, które wyznaczają politykę państwa w zakresie ochrony środowiska:

- Program ochrony środowiska dla woj. Wielkopolskiego do roku 2030
- „Polityka ekologiczna państwa 2030”;
- „Strategia rozwoju woj. wielkopolskiego do 2030 r.”
- Polska 2025 - Długookresowa strategia trwałego i zrównoważonego rozwoju.

PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE USTALEŃ PLANU NA ŚRODOWISKO

Projekt „Planu ogólnego gminy Poniec” ujmuje ogół potrzeb wynikających z rozwoju społeczno- gospodarczego zgodnie z założoną polityką przestrzenną i dbałością o ład przestrzenny i ochronę środowiska przyrodniczego i kulturowego. W strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko na etapie niniejszej Prognozy oceniono potencjalne oddziaływania, jakie mogą wystąpić w związku z ustalonym sposobem zagospodarowania terenu w wydzielonych strefach planistycznych. Skupiono ocenę na poszczególnych komponentach środowiska wskazując potencjalne oddziaływanie na

różnorodność biologiczną, rośliny i zwierzęta, obszary chronione, krajobraz, powierzchnię ziemi, wody powierzchniowe i podziemne, powietrze atmosferyczne i klimat, klimat akustyczny, krajobraz kulturowy i zabytki, dobra materialne, zdrowie i warunki życia ludzi, jakie mogą wystąpić w związku z realizacją projektowanego zagospodarowania. Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko uwzględnia aktualny sposób użytkowania terenu, stan zagospodarowania terenu, a także walory przyrodniczo-krajobrazowe oraz inne ważne z punktu widzenia ochrony środowiska elementy. Na etapie opracowania niniejszej Prognozy oddziaływania na środowisko w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko przedstawiono potencjalne oddziaływanie na bioróżnorodność, florę i faunę, obszary chronione, krajobraz, powierzchnię ziemi, powietrze atmosferyczne, klimat akustyczny, mikroklimat, zabytki, krajobraz kulturowy i ludzi, jakie może wystąpić w związku z projektowanym sposobem zagospodarowania, biorąc pod uwagę wariant najmniej korzystny dla środowiska. Zidentyfikowano potencjalne oddziaływania. Przy takim stopniu zagospodarowania gminy nie przewiduje się oddziaływań skumulowanych.

3.8. Oddziaływanie na różnorodność środowiska

Plan ogólny w znacznej mierze sankcjonuje stan istniejący, nowa zabudowa wprowadzona jest jedynie plombowo, w ramach uzupełniania zabudowy już istniejącej. Z uwagi na to, że rezerwy terenów wyznaczonych w obowiązujących planach miejscowych oraz luki w zabudowie zapewnią zaspokojenie przewidywanych potrzeb w zakresie zabudowy mieszkaniowej, nie wyznaczono dodatkowych terenów umożliwiających realizację funkcji mieszkaniowej. Strefy wyznaczone w planie ogólnym między innymi odpowiadają ustaleniom zawartym w obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Oprócz powyższych wyznaczono strefy usługowe i gospodarcze, których funkcja została ustalona w dotychczasowym Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego gminy Poniec. Realizacja ustaleń projektu planu ogólnego częściowo wpłynie na zmianę dotychczasowego środowiska (w stosunku do stanu obecnego), zainwestowane zostaną tereny rolnicze.

Ocenia się, że potencjalne oddziaływanie na przyrodę może wynikać z realizacji zagospodarowania na terenach dotychczas niezagospodarowanych i niezabudowanych na terenach stref przeznaczonych pod zabudowę.

Na terenach zurbanizowanych różnorodność biologiczna zapewniana jest przede wszystkim przez zieleń przestrzeni publicznych, tj. parki, zieleńce, skwery, a także zieleń nadrzeczną i towarzyszącą zabudowie, natomiast na terenach niezurbanizowanych różnorodność biologiczna zapewniana jest przede wszystkim przez roślinność uprawową, lasy oraz zadrzewiania i zakrzewienia śródpolne. W tym kontekście ustalenia planu ogólnego dotyczące wyznaczania stref planistycznych, m. in. strefy otwartej, na której obowiązuje zakaz zabudowy czy strefy zieleni i rekreacji oraz wprowadzenia udziału powierzchni biologicznie czynnej na terenach przeznaczonych pod zabudowę korzystnie wpłynie na bioróżnorodność terenu. Ustalenia planu ogólnego w sposób wystarczający chronią przedmiotowy komponent środowiska. Ustalenia planu ogólnego sprzyjać będą należytej ochronie różnorodności biologicznej obszaru Gminy Poniec.

Oddziaływanie na ludzi

W stosunku do oddziaływania ustaleń projektu planu ogólnego na ludność (w kontekście oddziaływania na zdrowie, bezpieczeństwo i jakość życia) spodziewane następstwa będą raczej pozytywne. Uruchomienie terenów zabudowy głównie mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej, które odpowiadają przeznaczeniu w dotychczasowych dokumentach planistycznych, spowodują zagęszczenie ludności w obrębie tego obszaru, a także zapewni miejsca pracy dla nowych mieszkańców. Należy również podkreślić, że obliczając zapotrzebowanie na nową zabudowę uwzględniono parametr prognozowanej powierzchni użytkowej mieszkania na jedną osobę.

Dodatkowo, wprowadzenie nowej infrastruktury społecznej, takiej jak usługi publiczne, czy tereny sportu i rekreacji pozwolą na zaspokojenie potrzeb nowych i obecnych mieszkańców. Skutkiem tego może być wzmożony ruch samochodowy, dlatego zaplanować należy odpowiednie połączenia komunikacyjne, być może miejscowe ograniczenia prędkości. W trakcie realizacji inwestycji z pewnością będą występowały

czasowe niedogodności dla mieszkańców związane z hałasem czy zanieczyszczeniem powietrza.

Ustalenia planu ogólnego podjęto mając na uwadze zasady ochrony środowiska i jego zasobów oraz kształtowania ładu przestrzennego, dając tym samym podstawy do rozwijania terenów inwestycyjnych przy jednoczesnej dbałości o środowisko.

Plan ogólny sankcjonuje istniejące tereny pod eksploatację złóż surowców naturalnych, jednak tereny te zlokalizowane są w znacznych odległościach od miejscowości, a tym samym nie będą uciążliwe dla społeczności lokalnej. Zaleca się wszelkie prace eksploatacyjne kopalni (prace wydobywcze i transport kruszywa) prowadzić wyłącznie w porze dziennej, emitując jak najmniejsze ilości uciążliwości hałasowych. Co więcej zaleca się by rekultywacja, odbywała się szczególnie w kierunku leśnym lub wodnym, co po zakończeniu eksploatacji może przyczynić do wzrostu atrakcyjności terenów wyrobiskowych.

Plan ogólny dopuszcza również realizację instalacji fotowoltaicznych. Jednak z uwagi na ograniczenie możliwego negatywnego oddziaływania farm fotowoltaicznych na siedliska ludzkie w postaci: zmiany warunków oświetlenia terenu (zacienienie), zmiany warunków wodnych (nierównomierne pokrycie opadami powierzchni terenu), refleksy świetlne, ich szczegółowa lokalizacja zostanie wskazana na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego lub decyzji o warunkach zabudowy.

Ponadto, plan ogólny wyznacza nowe tereny inwestycyjne, w tym strefy usługowe oraz gospodarcze, niekiedy w bezpośrednim sąsiedztwie terenów mieszkaniowych. Są to jednak najczęściej obrzeża wsi, tereny produkcyjne wyznaczano jako kontynuacje już istniejących lub utrzymując tereny przeznaczone pod tą funkcję w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego lub Studium uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego gminy Poniec. Niewykluczone, że na styku tych dwóch funkcji może dochodzić do konfliktów społecznych, dlatego ważne jest w jak największym stopniu rozgraniczenie terenów. Zaleca się, aby w sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej, sytuować zabudowę usługową bądź magazynową, socjalną, która jest mniej uciążliwa niż produkcja. Ważnym elementem są pasy zieleni, wysokie nasadzenia, wygłuszające niedogodności spowodowane hałasem. Niezwykle ważne jest także wyposażenie terenów inwestycyjnych w odpowiednią infrastrukturę techniczną, w tym

komunikacyjną. Ograniczeniu emisji pyłów, można uzyskać choćby przez utwardzenie dróg, dojazdów.

Generalnie należy uznać, że wszelkie działania wdrażane na terenie gminy Poniec, zgodnie z projektem planu ogólnego muszą uwzględniać zapisy odpowiednich przepisów prawa uwzględniających ustalone normy, szczególnie zaś być zgodne z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku. Celem ochrony środowiska i jego zasobów oraz przyrody jest nie tylko zabezpieczenie i zachowanie ich dotychczasowego stanu, ale także jego wzmocnienie, przy równoczesnym rozwoju gminy, co skutkować powinno podniesieniem jakości i warunków życia mieszkańców, a tym samym zwiększeniem atrakcyjności gminy dla nowo osiedlających się osób.

Oddziaływanie na rośliny i zwierzęta

Realizacja ustaleń planu ogólnego może przyczynić się do oddziaływań, mogących mieć istotny wpływ na kształtowanie zasobności i charakteru lokalnej flory i fauny. Zmiana sposobu użytkowania terenu, realizacja nowej zabudowy czy dróg może prowadzić do powstawania lokalnych barier przyrodniczych. Częściowo tereny niezagospodarowane zostaną zainwestowane, jednak odbywać się to będzie w ramach skoordynowanych działań porządkujących. Mimo to należy liczyć się z ograniczeniem możliwości migracji zwierząt i roślin oraz ograniczeniem miejsc do bytowania lokalnej fauny, czy miejscową degradacją istniejącej szaty roślinnej. Dlatego tak ważne jest, aby w otoczeniu terenów zurbanizowanych, gdzie zmieniają się warunki siedliskowe szaty roślinnej oraz wprowadzana jest nowa zieleń urządzona, odpowiednio dobierać wprowadzane gatunki, przede wszystkim gatunki rodzime, zgodne z naturalnymi siedliskami przyrodniczymi. Wskazane jest, aby w ramach inwestycji ograniczać wycinkę terenów leśnych oraz istniejących zadrzewień do niezbędnego minimum.

Oddziaływanie na wodę

Zakres ingerencji przyszłej zabudowy mieszkaniowej, letniskowej, usługowej a nawet terenów i obiektów aktywizacji gospodarczej w środowisko gruntowo-wodne będzie na

ogół niewielki. Warunki budowlane górnej części podłoża są wystarczające dla prostego, zwłaszcza płytkiego posadowienia obiektów budowlanych. Stosunki wodne nie zmieniają się. Wskazane jest jednak dobre zabezpieczenie przeciwwilgociowe wznoszonych budynków oraz właściwa ochrona środowiska gruntowo-wodnego. Zagrożenia zanieczyszczeniem użytkowych poziomów wodonośnych nie ma.

Pod zabudowę przeznaczają się przede wszystkim działki niezabudowane, leżące w granicach skupionej zabudowy jednostek osadniczych oraz grunty rolne w bezpośrednim sąsiedztwie terenów już zabudowanych lub przeznaczonych pod zabudowę.

Ustala się zakaz rozpraszania zabudowy poprzez ustanowienie rozległej strefy otwartej. Fundamentowanie projektowanej zabudowy, odbywać się będzie na ogół bez kontaktu z wodą gruntową. Lokalnie ze względu na położenie w obszarze o wysokim poziomie wód gruntowych, narażonym na przesiąki i podtopienia, wskazane jest wykonanie szczegółowego rozpoznania uwarunkowań hydrogeologicznych i geotechnicznych posadowienia obiektów budowlanych.

Ochronę wód, zapewniono m.in.:

- poprzez wyznaczenie strefy SI – strefy infrastrukturalnej dla SUW Drzewce,
- poprzez możliwość inwestowania w infrastrukturę w strefie SO – strefie otwartej, o da możliwość kontynuacji oraz uzupełniania sieci wodociągowych czy kanalizacyjnych i deszczowych pomiędzy strefami przeznaczonymi pod zabudowę,
- poprzez ustalenie minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej w obszarach zabudowanych, co pozwoli między innymi na zachowanie naturalnej retencji wód.

Oddziaływanie na powietrze i klimat

Zmiany w zakresie ochrony klimatu i jakości powietrza mają wpływ na sektor energetyczny. Wprowadzając w życie zapisy planu ogólnego Gmina podejmie działania przyczyniające się do wdrożenia stabilnych i niskoemisyjnych źródeł energii, przyczyni się do realizacji założeń Polityki Energetycznej Polski do 2030 roku poprzez rozwój odnawialnych źródeł energii na poziomie lokalnym. Poprzez tworzenie terenów biologicznie czynnych czy terenów zieleni w strefie zabudowy możemy ograniczać

negatywny wpływ fal gorąca i upałów. Nadzwyczajne zagrożenia środowiska spowodowane są gwałtownymi zdarzeniami, które mogą wywołać degradację środowiska w tym jakości powietrza lub też pogorszenie jego stanu. Awarie występują w zakładach o dużym ryzyku i dotyczą przede wszystkim urządzeń technicznych.

Realizacja ustaleń projektu planu ogólnego, szczególnie biorąc pod uwagę wyznaczone strefy planistycznie nie wpłynie zasadniczo na zmianę warunków klimatu. Implementacja ustaleń planu ogólnego pozytywnie wpłynie na środowisko klimatyczne w sposób pośredni, długoterminowy i stały. Ocena ta wynika z zaproponowanej w planie struktury funkcjonalno-przestrzennej, charakteryzującej się zwartą zabudową, wzmacniając ekosystemowe wartości istotne dla klimatu, takie jak transportochłonność, infrastruktura komunikacyjna oraz zielona transformacja energetyczna. Znaczące pozytywne oddziaływanie będzie występowało o ile inwestycje OZE będą realizowane w niedługiej perspektywie czasowej oraz w przypadku, gdy transformacja energetyki będzie wprowadzana w sposób kompleksowy.

Oddziaływanie na krajobraz

Rozwiązania przyjęte w projekcie nie będą stanowiły negatywnego oddziaływania na krajobraz. Oddziaływanie to będzie miało charakter neutralny, lecz długotrwały, ze względu na to, że realizowana zabudowa przyczyni się do trwałych zmian w krajobrazie. Nie będą to jednak zmiany szczególnie znaczące ze względu na fakt, że strefy planistyczne wyznaczone w przedmiotowym dokumencie uwzględniają stan faktyczny. Dopuszczają zabudowę jedynie w formie uzupełnienia luk w istniejących już zwartych obszarach zabudowanych lub objętych miejscowymi planami. Uzupełnienie luk wpisze się praktycznie niezauważalnie w istniejący krajobraz.

Oddziaływanie na rzeźbę terenu i podłoże

Ustalenia planu ogólnego gminy nie wpłyną znacząco negatywnie na powierzchnię ziemi. Przekształcenia związane z nową zabudową będą miały charakter bezpośredni, długoterminowy oraz stały. Warstwy ziemne zaadaptują się do nowych warunków.

Jednak oddziaływanie to będzie ograniczone, ponieważ nowa zabudowa będzie powstawała głównie na terenach silnie przekształconych antropogenicznie.

Oddziaływanie na zabytki i dobra materialne

Ustalenia Planu ogólnego należy realizować zgodnie z wytycznymi oraz zgodnie z zapisami Ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami i uzyskać wszelkie uzgodnienia pod kątem stref „W” ochrony archeologicznej - zewidencjonowanych stanowisk archeologicznych ujętych w gminnej ewidencji zabytków, co spowoduje brak możliwości negatywnego oddziaływania na przedmiotowy komponent środowiska.

INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO

Wykonanie transgranicznej oceny oddziaływania na środowisko konieczne jest w sytuacji, gdy planowane w projekcie planu rozwiązania mogą znacząco oddziaływać na środowisko i ludzi sąsiadujących krajów. Z uwagi na odległość do najbliższej granicy należy wykluczyć prawdopodobieństwo wystąpienia transgranicznego oddziaływania na środowisko.

4. WPŁYW USTALEŃ PLANU OGÓLNEGO NA OBSZARY CHRONIONE

Na obszarze Gminy Poniec nie występują obszary chronione.

MONITORING, ANALIZA SKUTKÓW USTALEŃ PROJEKTU PLANU

W myśl art. 51 ust. 2 pkt 1c ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, w prognozie zawiera się propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania.

Jak wielokrotnie podkreślono w poprzedniej części prognozy, plan ogólny gminy nie obejmuje szczegółowych zasad dotyczących ochrony środowiska, a jedynie uwzględnia uwarunkowania przyjmując ustalenia dotyczące ogólnej struktury funkcjonalno-przestrzennej, podstawowych parametrów zagospodarowania oraz regulacji planistycznych o charakterze fakultatywnym. Akt planu ogólnego gminy jest wiążący w procedurze uchwalania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennych oraz decyzji administracyjnych. Sprawia to, że na etapie planu ogólnego gminy, potencjalne zmiany zachodzące w środowisku nie są szczegółowo rozpoznane.

Planowany sposób zagospodarowania i użytkowania terenu może wiązać się między innymi ze zwiększoną ilością wytwarzanych ścieków, odpadów, większym poborem wody,

zmianą warunków retencji oraz generowaniem zanieczyszczeń powietrza. W znaczący sposób ochrona środowiska będzie stosowana poprzez zapisy przepisów odrębnych.

Gminy mają możliwość przeprowadzania następujących okresowych kontroli: w zakresie gospodarki ściekowej w postaci kontroli dokumentów potwierdzających wywóz nieczystości ze zbiorników bezodpływowych, w tym częstotliwości ich opróżniania; gospodarki odpadami poprzez kontrolę właściwej segregacji odpadów i deklaracji ilości odpadów; kontroli urządzeń grzewczych w zakresie właściwego spalania; a także kontroli w zakresie ewentualnego zakłócenia stosunków wodnych, tj. sposobu odprowadzania wód opadowych i roztopowych. Ponadto, w przypadku podejrzenia przekroczeń norm hałasu, zbadaniem oddziaływania na środowisko akustyczne zajmuje się WIOŚ.

W ramach niniejszej prognozy, po przeprowadzonej analizie problemów ochrony środowiska należy wskazać proponowane działania w zakresie ochrony wód powierzchniowych i powietrza atmosferycznego. W celu ochrony środowiska wodnego, w gminie powinien zostać przeprowadzony monitoring obejmujący badanie źródeł emisji ścieków przekraczających dopuszczalne normy środowiskowe. Takowymi potencjalnymi obiektami mogą być w szczególności zakłady przemysłowe o wysokim poborze wody, ponieważ jej wykorzystywanie wiąże się z generowaniem ścieków produkcyjnych. W zakresie ochrony jakości powietrza należy podjąć kontrole spalania odpadów w gospodarstwach domowych, przyczyniającego się do zanieczyszczeń benzo(a)pirenem. Oprócz tego, na poziomie lokalnym powinny zostać opracowane programy, które umożliwiłyby wymianę systemów ogrzewania na ekologiczne i niskoemisyjne alternatywy.

Monitoring oddziaływania ustaleń planu na środowisko, z uwagi na stopień szczegółowości dokumentu, będzie prowadzony głównie na etapie prowadzenia właściwych prac inwestycyjnych. Zaproponowane powyżej działania pozwolą zapewnić właściwą ochronę poszczególnych komponentów środowiska.

ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE

W prognozie oddziaływania na środowisko nie określa się rozwiązań alternatywnych, ponieważ nie stwierdzono, że ustalenia planu ogólnego mogą wiązać się ze znaczącym

negatywnym oddziaływaniem na środowisko. Ustalenia tego aktu planowania przestrzennego nie są sprzeczne z zasadami zrównoważonego rozwoju, definiowanego jako rozwój społeczno-gospodarczy, w którym następuje proces integrowania działań gospodarczych i społecznych, służący zachowaniu równowagi przyrodniczej oraz prawidłowego funkcjonowania procesów przyrodniczych.

STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko do projektu planu ogólnego gminy wynika z art. 51 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t. j. Dz.U. 2024 poz. 1112 ze zm.), a sama procedura uchwalenia planu ogólnego wynika z podjęcia Uchwały Nr II/11/2024 Rady Miejskiej w Poniecu z dnia 27 czerwca 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego gminy Poniec.

Opracowanie prognozy oddziaływania na środowisko wymaga procedura uchwalenia planu ogólnego gminy, której częścią jest niniejsza prognoza.

Metodyka sporządzenia Prognozy planu ogólnego gminy Poniec nawiązuje do klasycznych metod opracowania prognoz w ramach procedur ocen oddziaływania na środowisko, czyli wieloetapowy proces rozpoczynający się zbieraniem danych, analizą środowiska naturalnego, określenia celów środowiskowych oraz przedstawienia najlepszych rozwiązań w kontekście potencjalnego wpływu na środowisko i jego komponenty.

Gmina Ponięcł - jednostka administracyjna o charakterze miejsko-wiejskim, która jest zlokalizowana w południowo-zachodniej części województwa wielkopolskiego, w powiecie kościańskim.

Terytorium gminy obejmuje łącznie miasto Poniec 15 oraz sołectw. Oprócz nich, na terenie gminy znajdują się również mniejsze miejscowości pomocnicze i osady.

Przez Gminę Ponięcł przebiega linia kolejowa 14 relacji Łódź Kaliska - Tuplice,.

Gmina Poniec znajduje się w regionie hydrogeologicznym wielkopolskim, w obrębie subregionu wysoczyzny zielonogórsko-leszczyńskiej. Podstawowe piętro użytkowe wód

podziemnych na tym obszarze tworzone jest przez utwory czwartorzędowe, które dominują w profilu geologicznym gminy i stanowią główne zasoby wód gruntowych wykorzystywanych do zaopatrzenia w wodę dla ludności i rolnictwa.

Na terenie gminy Poniec spośród kopalin podstawowych udokumentowano o, piasków i żwirów, surowców ilastych ceramiki budowlanej oraz węgla brunatnego.

Według regionalizacji W. Okołowicza gmina Poniec leży w obrębie regionu śląsko-wielkopolskiego. Klimat gminy jest umiarkowany o przewadze wpływów oceanicznych związanych z globalną cyrkulacją mas powietrza napływającego z północnego Atlantyku i basenu Morza Śródziemnego. Średnia miesięczna temperatura powietrza wynosi ok. 8°C do 8,2°C, średnia najcieplejszego miesiąca (lipca) od 17°C do 18,1°C, a średnia temperatura stycznia od (-3) do (-2,8)°C. Opady kształtują się nieco poniżej średniej krajowej. Gminę Poniec charakteryzują zróżnicowane warunki klimatu lokalnego, na którego charakter wpływa między innymi rzeźba terenu, sposób jego użytkowania, obecność wód, charakter szaty roślinnej. Omawiane tereny charakteryzuje się dobrymi warunkami termicznymi, równomiernym nasłonecznieniem, odpowiednią wilgotnością powietrza i dobrym przewietrzeniem.

Szata roślinna gminy Poniec ma charakter typowy dla krajobrazu rolniczo-pojeziernego południowo-zachodniej Wielkopolski i jest silnie przekształcona przez wielowiekową działalność człowieka. Dominują tu zbiorowiska roślinności segetalnej i ruderalnej związane z intensywnie użytkowanymi gruntami ornymi. Lasy występują w postaci rozproszonych, niewielkich kompleksów. W dolinach cieków, rowów melioracyjnych i w obniżeniach terenu rozwijają się zbiorowiska łąkowe i szuwarowe.

Fauna gminy Poniec jest typowa dla krajobrazu rolniczo-pojeziernego południowo-zachodniej Wielkopolski i, podobnie jak szata roślinna, pozostaje silnie uzależniona od stopnia przekształcenia środowiska przez działalność człowieka. Najliczniejszą grupę stanowią gatunki pospolite, dobrze przystosowane do życia w mozaikowym krajobrazie pól uprawnych, łąk, zadrzewień śródpolnych i niewielkich kompleksów leśnych, takie jak sarna, dzik, lis, zając szarak czy jeź.

W województwie wielkopolskim Roczną ocenę jakości powietrza za 2024 r. wykonano w 3 strefach: aglomeracja poznańska, miasto Kalisz oraz strefa wielkopolska (w której zlokalizowana jest Gmina Poniec). Wartości otrzymane w roku 2024 w odniesieniu do poziomów dopuszczalnych, poziomów docelowych i poziomu celu długoterminowego pozwoliły na zakwalifikowanie Gminy Poniec, będącej składową strefy wielkopolskiej, do niższych klas: do klasy A - dla dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, ołowiu, benzenu, tlenku węgla, ozonu, kadmu, arsenu oraz niklu; do klasy C - ze względu na wynik oceny pyłu PM10, PM2,5 i benzo(a)pirenu.

Klimat akustyczny obszaru gminy Poniec i całego jej środowiska kształtuje przede wszystkim hałas komunikacyjny, hałas związany z zabudową usługową i produkcyjną oraz z uwagi na rolniczy charakter gminy hałas związany z rolnictwem.

Ochrona zabytków w gminie Poniec odbywa się na podstawie ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U.2024.1292 t.j.).

Opracowanie planu ogólnego Gminy Poniec wynika z przeprowadzenia reformy planistycznej i zmiany ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Procedura uchwalenia planu ogólnego dotyczy powierzchni całej gminy, a jego zapisy i ustalenia mają zastąpić obowiązujące studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

Podstawowym celem działania samorządu jest osiągnięcie zrównoważonego rozwoju, który prowadzi do poprawy jakości życia mieszkańców. Podstawowym celem opracowania Planu ogólnego Gminy Poniec jest stworzenie warunków zrównoważonego rozwoju gminy, zbieżnej z polityką ekologiczną państwa oraz innymi dokumentami strategicznymi kraju.

W projekcie Planu Ogólnego Gminy Poniec zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r., w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów (Dz. U. 2023 poz. 2758) oraz Rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 22 listopada 2024 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów, dokonano ustalenia stref planistycznych.

Dla każdej z powyższych stref, zgodnie z przepisami szczególnymi z wyjątkiem strefy komunikacyjnej określono wartości minimalnego udziału powierzchni biologicznie

czynnej, określono również wartości maksymalnej nadziemnej intensywności zabudowy, maksymalnej wysokości zabudowy oraz maksymalnego udziału powierzchni zabudowy oraz elementów dodatkowych.

Plan ogólny Gminy Poniec będzie zawierał ustalenia profili funkcjonalnych strefy planistycznej zgodnie z przepisami planistycznymi w ramach reformy planowania przestrzennego.

Zgodnie z nowymi przepisami z dniem 30 czerwca 2026 r. przestanie obowiązywać studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Brak przyjęcia Planu Ogólnego przez Radnych Gminy Poniec pozbawi gminę Poniec ram prawnych dla prowadzenia polityki przestrzennej w postaci braku możliwości uchwalania nowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz wydawania decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu co spowoduje brak możliwości inwestowania oraz ograniczy zasadniczo rozwój gminy Poniec.

Monitoring oddziaływania ustaleń planu na środowisko, z uwagi na stopień szczegółowości dokumentu, będzie prowadzony głównie na etapie prowadzenia właściwych prac inwestycyjnych. Zaproponowane powyżej działania pozwolą zapewnić właściwą ochronę poszczególnych komponentów środowiska.

W prognozie oddziaływania na środowisko nie określa się rozwiązań alternatywnych, ponieważ nie stwierdzono, że ustalenia planu ogólnego mogą wiązać się ze znaczącym negatywnym oddziaływaniem na środowisko.